

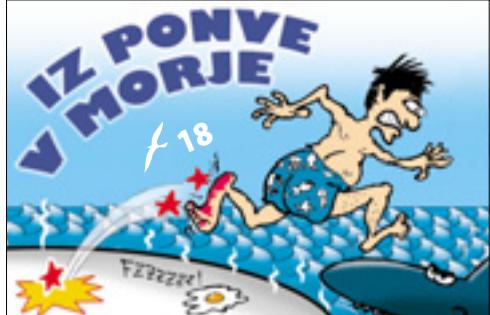
V Bregu je trgatev pred durmi, tudi na Krasu se počasi pripravlja

Mešane patrulje brzdajo voznike

V centru za nezakonite priseljence pri Gradišču vre, sedmerica skozi rešetke na svobodo

PETEK, 21. AVGUSTA 2009

št. 197 (19.596) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

9 0821 9 777124 666007

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

O zemlji,
koreninah,
Italijanih
in fevdalcih

POLJANKA DOLHAR

Predsednik vzhodno-kraškega rajonskega sveta mu z barvito prispodobo pravi »sindrom polne riti«. In najbrž je v teh besedah nekaj resnice. Splošno blagostanje tudi »naše ljudi« vse bolj odvrača od protestiranja. Če k temu dodamo še generacijske spremembe (predvsem dejstvo, da se nekdanji borci in borke poslavljajo), a tudi vse bolj razširjeni individualizem, je slika bolj izostrena: večina ljudi ni več pripravljena stopiti na ulice in izkričati svoje ogorčenje. Včasih niti takrat, ko bi se morala zgražati nad dogajanjem v svoji neposredni bližini.

Novi regulacijski načrt tržaške občine bi lahko povsem spremenil podobo nekaterih kraških vasi, v prvi vrsti Banov in Padrič. Marsikaterega našega bralca to najbrž ne zanima, a tamkajšnji prebivalci so zaskrbljeni zaradi napovedanih novih gradenj, ki bi znatno povečale število prebivalcev: Bani bi se v najbolj črnogledem primeru spremenili v tržaško predmestje. Kraševke in Kraševci se čutijo opeharjeni: domačinov ni nihče vprašal za mnenje, na njihovi koži bodo nekateri ponovno služili mastne denarce. Spremenili bodo podobo njihovih vasi, ponovno razlastili zemljo. V zemlji so korenine, brez korenin vsako drevo umre, so nas včeraj opozorili Banovci, ki predobro vedo, da jih bodo ponovno obtožili nazadnjaštva.

Morda je res anahronistično in nazadnjaško v tretjem ti-sočletju nasprotovati »širivti« vasi in priseljevanju »tujcev«, v prvi vrsti italijanskih someščanov. A nekatere rane se še niso zacetile. In integracija je večkrat težavná, zdi se mi, da v prvi vrsti zaradi nepoznavanja slovenskega jezika, ki je sestavni element vaškega življenja.

Kako torej dobiti pravo ravnošč med ohranjanjem lastnih korenin in sprejemanjem »drugega«? V medsebojnem spoznavanju in spoštovanju, bi naivno odgovorila. Kdo naj vodi ta proces? Spet bom naivna: politika.

Tista ista politika, ki ni več sposobna polniti ulic in trgov? Ali morda tista politika, ki je teritorij zamenjala za svoj fevd, kateremu vsljuje svoje odločitve, ne da bi se zmenila za mnenje tistih, ki teritorij naseljujejo?

Pri Banah je nekoč gospodarila plemiška družina Burgstaller-Bidisichini: vaščani so jo baje imeli radi. Kdo ve, če so jim fevdalci takrat izkazovali več spoštovanja ...

AFGANISTAN - V napadih talibanov na volilne sedeže več deset mrtvih

Na predsedniških volitvah še brez podatkov o udeležbi

Rezultati bodo znani septembra - Bo potreben drugi krog?

REPORTAŽA - Po odobritvi regulacijskega načrta

Ali želi Občina Trst izbrisati identiteto Banov in njenih ljudi?

BANI - Banovke in Bani so zaskrbljeni in razočarani. Nov regulacijski načrt, ki ga je odobrila Občina Trst, bi lahko namreč povsem

spremenil podobo danes mirne, majhne vasi na kraški planoti. Na območju nekdanje vojašnice bi namreč lahko nastalo novo naselje, v

katerega bi se vselilo nekaj sto ljudi. Domačinov pa ni seveda tudi tokrat nihče vprašal za mnenje ...

Na 6. strani

MANJŠINA NSKS zahteva dvostransko urejanje vprašanj

LJUBLJANA - Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) so včeraj v Ljubljani slovensko vlado znova opozorili na kršitve pravic Slovencev na avstrijskem Koroškem, še posebej v luči nedavnega pravosodnega škandala v Avstriji in obiska avstrijskega kanclerja Wernera Faymannja v Sloveniji prihodnji teden v sredo. Ob tem so predstavili vrsto zahtev. V NSKS od slovenske vlade zahtevajo bilateralizacijo manjšinskega vprašanja v odnosu z Avstrijo.

Na 2. strani

GORICA - Občinska uprava napoveduje ponovni začetek del Kljub nedokončani obnovi se na Travnik vrača življenje

GORICA - Gradbena dela na Travniku, ki so spomladti zaradi »razporoke« med goriško mestno upravo in podjetjem Luci Costruzioni obtičala na mrtvi točki, bodo v doglednem času ponovno stekla. Občinski tehnični uradi bodo namreč septembra razpisali javno dražbo, na podlagi katere bodo izbrali podjetje, ki bo dokončalo osrednji del trga. Ureditev predora Bombi in gradnjo dostopa na grad z vzpenjačo pa bodo oddali z drugima dvema licitacijama, zagotavljajo na goriški občini. Medtem, kljub gradbišču, nekateri že ozivljajo osrednji mestni trg. Odločilno vlogo bodo seveda odigrali upravitelji javnih lokalov in trgovci.

Na 12. strani

KABUL - V Afganistanu so bile druge predsedniške volitve po padcu talibanskega režima leta 2001. Volitve, ki so potekale ob strogih varnostnih ukrepov, so minile relativno mirno (za afganistske razmere), čeprav je v napadih talibanov umrlo približno 50 ljudi. Volilna udeležba je bila v začetku dokaj nizka. Da bi jo popravili, je volilna komisija celo podaljšala volitve za eno uro. Ali je to kaj pomagalo, se še ne ve.

Rezultati bodo znani v začetku septembra, edino vprašanje pa je, ali bo sedanji predsednik Hamid Karzaj zmagal že v prvem krogu ali pa bo potreben drugi krog, v katerem bo oktobra njegov nasprotnik Abdullah Abdolah.

Na 11. strani

V Kobaridu bo potekal poletni seminar za slovenske šolnike

Na 3. strani

Oktet Suha na gostovanju v Argentini

Na 3. strani

Usoda judovske kapelice v Rožni Dolini še vedno neznana

Na 13. strani

Tožilstvo preiskuje komandirja prometne policije v Novi Gorici

Na 13. strani

LJUBLJANA - Narodni svet koroških Slovencev opozoril na kršitve pravic Slovencev v Avstriji

NSKS zahteva dvostransko urejanje manjšinskega vprašanja

Predstavniki NSKS tudi pričakujejo, da bo Slovenija uveljavila svoje pravice kot naslednica ADP

LJUBLJANA - Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) so včeraj v Ljubljani slovensko vlogo znova opozorili na kršitve pravic Slovencev na avstrijskem Koroškem, še posebej v luči nedavnega pravosodnega škandala v Avstriji in bližnjega obiska avstrijskega kanclera Wernerja Faymanna v Sloveniji.

V NSKS od slovenske vlade zahtevajo bilateralizacijo manjšinskega vprašanja v odnosu z Avstrijo. Kot so poudarili predsednik NSKS Karel Smolle, podpredsednik Rudi Vouk in glavna politična tajnica organizacije Angelika Mlinar, pri tem nikakor ne gre več za notranjo zadevo Avstrije in Slovenija se mora prenehati na to, da je Avstria pravna država, ki bo nerešena manjšinska vprašanja sama ustrezno rešila. Zadeva je po oceni NSKS vsekakor presegla okvire ene države in od Slovenije terja, da uresniči svoje pravice kot naslednica Avstrijske državne pogodbe (ADP). Kot dokaz, da Avstria vsaj na področju manjšine ni pravna država, so izpostavili pravosodni škandal, ki je razkril hude nepravilnosti v avstrijskem sodstvu pri politično perečih postopkih, med drugim pri ustaviti preiskave zoper koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja zaradi suma zlorabe uradnega položaja pri dvojezičnih tablah.

Slovenska vlada mora dati manjšinsko vprašanje visoko na dnevni red dvostranskih pogovorov z Avstrijo, seveda ob nujni vključitvi predstavnikov manjšine. To v prvi vrsti velja za Faymannov obisk v Ljubljani. Ob tem so v NSKS pozdravili sklepe, sprejete na skupni seji odbora DZ za zunanj politiko in komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu v začetku julija, v katerih so med drugim premiera Boruta Pahorja pozvali, da Faymann opozori na nespovštanje ADP in od njega terja konkretno ukrepanje. Omenjeni sklepi poleg tega pozivajo k reformi organizacijske strukture koroških Slovencev, kar je bila tudi ena ključnih zahtev NSKS včeraj. Nedavne izjave avstrijske pravosodne ministriche Claudie Bandion-Ortner, da s prestavljanjem dvojezičnih tabel niso bile kršene subjektivne pravice Slovencev na Koroškem, namreč jasno dokazujejo, kako utemeljene so njihove zahteve po priznanju kolektivnih manjšinskih pravic, kar pa nujno potrebujejo javnopravno kolektivno zastopstvo, priznano s strani avstrijske in slovenske države.

Sicer pa so bili v NSKS zelo jasni v svojih zahtehah po bilateralizaciji manjšinskega vprašanja. Avstria in Slovenija

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napis

Pravosodna ministrica še naprej za politično in ne pravno rešitev

CELOVEC - V Celovcu se je avstrijska ministrica za pravosodje Claudia Bandion-Ortner včeraj sestala z deželnim glavarjem Gerhardom Dörflerjem (na posnetku LPD/Bodner). Po stanku je vnovič poudarila potrebo po "politični" (ne pravni!) rešitvi vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel in si pri tem že zelela kompromis.

Dörfler pa je zagovarjal rešitev iz leta 1976 pod (socialdemokratskim) kanclerjem Brunom Kreiskym, ki je predvidevala 25-odstotni delež manjšine za postavitev dvojezične table. Kreiskyjevo ureditev je ustavno sodišče z razsodbo leta 2001 razveljavilo za protustavno.

morata oblikovati pogajalsko skupino, v kateri bodo tudi predstavniki manjšine, ki bo izdelala jasen časovni načrt reševanja odprtih vprašanj. Če konkretnih korakov naprej v doglednem času ne bo, NSKS od Slovenije zahteva, da skupaj z manjšino to vprašanje internacionalizira.

Slovenija je polnopravna članica vrste mednarodnih organizacij, med drugim EU, ZN, Sveta Evrope in Ovseja, v okviru katerih lahko odpri to vprašanje, lahko pa se odloči tudi za sprozitev uradnega postopka pred nekim meddržavnim organom. Sami nameravajo ta problem internacionalizirati to jesen v Evropskem parlamentu. Pri tem jim je pomoč zagotovil evropski poslanec Ivo Vajgl, ki se je kot gost udeležil včerajšnje novinarske konference in ob tem zahteve in opozorila NSKS pozdravil kot upravičene, konstruktivne in na mestu.

V NSKS želijo slovenski javnosti in politiki jasno sporočiti, da so se - po besedah Smolleta - od političnih razprav ter neobvezujočih okroglih miz in včerij vrnili na resna pravna tla. Sedanji poziv je nujen, tudi v luči "uspešne assimilacije" slovenske narodne skupnosti na Koroškem, in terja konkreten program. Vouk je posvaril pred pogostimi pozivi, da je treba najti politično rešitev manjšinskega vprašanja: politična rešitev je bila dosežena že leta 1955 z ADP, sedaj gre le še za pravne odločitve glede uresničevanja le-te. (STA)

SLOVENIJA - AVSTRIJA

V sredo v Ljubljani avstrijski kancler

BORUT PAHOR

WERNER FAYMANN

LJUBLJANA - Na povabilo premiera Boruta Pahorja bo prihodnjo sredo, 26. avgusta, na delovnem obisku v Sloveniji avstrijski kancler Werner Faymann, so včeraj sporočili iz urada slovenske vlade za komuniciranje. To bo prvi obisk avstrijskega kanclerja po nastopu njegove vlade decembra lani.

Premiera sta se prvič srečala že kmalu po nastopu Faymanna na čelu vlade, in sicer konec decembra lani na Dunaju, ko je bil slovenski premier na zasebnem obisku v avstrijski prestolnici. Marca letos je bil na prvem uradnem obi-

sku v Sloveniji avstrijski zunanji minister Michael Spindlberger. Junija se je predsednik republike Danilo Türk sešel z avstrijskim kolegom Heinzem Fischerjem na Ljubljani, kjer sta na obih straneh meje po ložila vence pri nekdanjem koncentracijskem taborišču. Julija pa se je obrambna ministrica Ljubica Jelušič v Avstriji sešla z avstrijskim ministrom za obrambo Norbertom Darabosom.

Cepav podrobnosti obiska še niso znane, pa bosta premierja gotovo govorila tudi o položaju slovenske manjšine v Avstriji.

OTROŠKO VARSTVO - Nov način reševanja prostorske stiske pri najmlajših

V Podpeči prvi modularni vrtec v Sloveniji

V občini Brezovica so se za tak način gradnje odločili zaradi večjega števila priseljencev in s tem večjega števila otrok

PODPEČ - Ravnateljica vrtca v Podpeči Alja Kuk, direktorica Trima Trebnje Tatjana Fink in župan občine Brezovica Metod Ropret so v Podpeči včeraj odprli prvi vrtec iz modularnih enot v Sloveniji. Kot je dejal Ropret, občina na-

menu predaja pet oddelkov vrtca, ki bo s 1. septembrom varstvo nudil več kot 70 malčkom najnižje starostne kategorije.

Župan je spomnil, da je leto in nekaj mesecev tega, kar so se v občinskih upravah, "prese-

nečeni nad novim zakonom in soočeni z intenzivnim priseljevanjem in prvimi znaki tako imenovanega 'baby booma', srečali z bistveno večjim povpraševanjem po prostoru v vrtcih, kot smo ga predvidevali in pričakovali". Kot je dejal, se je velika večina občin, predvsem pa vse nekoliko večje, znašla pred zahtevno nalogo - kako v kar najkrajšem času zagotoviti dodatna prosta mesta v vrtcih in odpraviti stisko in skrb staršev.

Zaradi časovne stiske in koncentracije investicij pa so po županovih besedah začeli razmišljati o cenejšem in hitrejšem načinu gradnje. "Tako je bila sprejeta odločitev, da zgradimo vrtec iz modularnih enot," je dejal. Kot je poudaril, so z omenjenimi ukrepi "praktično izčrpali listo čakajočih otrok v občini".

Ropret je izpostavil tudi primerno ceno za gradnjo vrtca. Kot je poudaril, so za nekaj več kot 400 kvadratnih metrov notranjih površin vrtca, vključno z notranjo opremo in zunanjim ureditvijo, plačali pri-

Slovenija podpisala pogodbo za 800.000 doz cepiva proti novi gripi

LJUBLJANA - Pogodba za cepivo proti virusu nove gripe s farmacevtskim podjetjem GlaxoSmithKline, po kateri bo Slovenija prejela 800.000 doz cepiva, je podpisana s strani vseh pogodbenih partnerjev, so sporočili z ministrstva za zdravje (MZ). Prve doze cepiva dobili konec septembra oz. v začetku oktobra, ko se bodo začela tudi prva cepljenja, ki bodo sicer potekala v štirih intervalih. Vsako osebo pa bo treba cepliti dvakrat.

V Slovenijo bo prišlo skupno toliko cepiva, kot je bilo napovedano, in sicer 1.300.000 doz, kar zadostuje za 650.000 cepljenj. Ministrstvo se dogovarja še s podjetjem Novartis, in sicer za 500.000 doz cepiva.

Konzum bo letos za naložbe namenil 137 milijonov evrov

ZAGREB - Največja hrvaška trgovska veriga Konzum bo letos za investicije, predvsem za širitev mreže, namenila milijardo kun (136,6 milijona evrov), jih povedal prvi mož Konzuma Darko Knez. Ob tem je ocenil, da je letos po investicijah najboljše leto za družbo, ki se bo poleg Hrvaške širila tudi v Srbiji, BiH in Makedoniji.

Konzum, ki sodi v okrilje skupine Agrokor, ki je bila nekaj časa v tekmi za nakup Mercatorjevih delnic v lasti podjetij okrog Pivovarne Laško, je v prvih šestih mesecih letos ustvaril za 5,86 milijard kun prihodkov (800 milijonov evrov), 6,6 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Čisti dobitek pa se je zvišal za 44 odstotkov na 20,3 milijona kun (2,77 milijona evrov).

Najbolj prodajan dnevnik še vedno Slovenske novice

LJUBLJANA - Najbolj prodajan dnevnik v Sloveniji v drugem letošnjem četrletju in prvem polletju so bile Slovenske novice, med brezplačnimi pa najvišjo brezplačno distribuirano naklado izkazuje tednik Žurnal, kažejo podatki nove objave podatkov v okviru projekta Revidirane prodane naklade tiskanih medijev.

Slovenskim novicam (79.471 izvodov v drugem četrletju, 82.805 v prvem četrletju) med dnevniki po prodani nakladi sledijo Delo (55.162 izvodov v drugem četrletju, 56.343 v prvem četrletju), Dnevnik (44.412 izvodov v drugem četrletju, 44.963 v prvem četrletju), Večer (39.231 izvodov v drugem četrletju, 40.459 v prvem četrletju), Finance (12.744 izvodov v drugem četrletju, 13.080 v prvem četrletju) in Ekipa (6011 izvodov v drugem četrletju, 6153 v prvem četrletju).

Trima se je s svojimi modularnimi vrtci uveljavil tudi v nekaterih drugih evropskih državah; na posnetku je vrtec, ki so ga postavili v Nemčiji

bližno 370.000 evrov oziroma približno 900 evrov na kvadratni meter. Pri tem je izvzel stroške pilotiranja, ki so po njegovem "specifikata tega terena". Tudi s tem je župan zadovoljen. Ob tem se je zahvalil vsem sodelujočim, omenil pa tudi, da bo konec avgusta ob korektnem sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in ob pomoči tamkajšnjega župana Zorana Jankovića v te kraje prvič pripeljal tudi mestni avtobus.

Direktorica izvajalca del Trima Trebnje Tatjana Fink je zahvalila vsem, ki so bili "najbolj smeli" in se odločili za - v Sloveniji pionirske projekt vrtca iz modularnih enot. Povedala je, da so v času gradnje podpisali še tri nove pogodbe za tri nove vrtce. Izpostavila je tudi, da je Trimo Trebnje podobne vrtce zgradil že po številnih evropskih mestih, med drugim v Osli, Bocnu in na Dunaju. Sicer pa je Finkova izrazila tudi zadovoljstvo nad tem, da se število otrok v Sloveniji povečuje. "Samo tako lahko Slovenci kot narod preživimo," je poudarila.

Včerajšnjega odprtja vrtca se je med drugimi udeležil tudi ljubljanski župan Zoran Janković, ki je med drugim čestital županu Brezovice Ropretu in poudaril, da s to občino dobro sodeluje. O vrtcu pa je povedal, da je "lep izdelek", in da bo sam o takšnem projektu, tudi zaradi zanimive cene, razmisli. (STA)

ŠOLSTVO - Za slovenske šolnike v Italiji se bliža obdobje tradicionalnih seminarjev

Prihodnji teden v Kobaridu poletni seminar za šolnike

Potekal bo od 24. do 28. avgusta - Od 2. do 8. septembra bo na Tržaškem in Goriškem 44. jesenski seminar

TRST, GORICA, ŠPETER - S pri- bliževanjem novega šolskega leta je na- počil tudi čas za tradicionalni izobraže- valni pobudi, ki ju Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport preko Za- voda Republike Slovenije za šolstvo in tudi na podlagi meddržavnih dogovorov nudi vzgojiteljem, učiteljem in profesorjem šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Gre za poletni in jesenski semi- nar za šolnike, katerih programa sta ob- javljena na spletnih straneh ZRSŠ.

Poletni seminar, ki vsako leto poteka v drugem kraju v Sloveniji v sode- lovanju s krajevno območno enoto ZRSŠ, bo prihodnji teden potekal v Ko- baridu. Udeleženci se bodo v ponedeljek dopoldne zbrali v hotelu Hvala, kjer bo ob 11. uri potekalo odprtje z nastopom pedagoške svetovalke Andreje Duhovnik Antoni, župana občine Kobarid Rober- ta Kavčiča in predstojnika Območne enote ZRSŠ Nova Gorica Milana Čo- tarja, ki bo v popoldanskih urah tudi pre- daval o pomenu pravil za odgovorno de- lo v šoli, medtem ko bo Marija Sivec go- vorila o zgodbi kot motivacijskem de- javniku pri razvijanju brahne in pisne zmožnosti v osnovni šoli. Torek bo pos- večen spoznavanju stvarnosti Posočja in kobariškega konca skozi predavanji Klav- dije Bajc in Karla Kofola o varovanih ob- močjih in kulturni dediščini Posočja ter z obiskom Kobariškega muzeja in Ko- bariske zgodovinske poti. Sreda bo pos- večena celodnevni ekskurziji po Tol- minskem pod vodstvom Radovana Li- puščka, medtem ko bodo udeleženci se- minarja v četrtek dopoldne obiskali ko- bariški vrtec in Osnovno šolo Simona Gregorčiča, v popoldanskih urah pa se bodo poglobljeno posvetili problemati- ki opazovanja pouka kot sredstva, ki pri- pomore k boljši učni praksi, o čemer jim bosta govorili Berta Kogoj in Mariza Škvarč. Seminar se bo zaključil v petek, ko bo dopoldan v celoti posvečen vpra- šanju motivacije za šolsko delo, o čemer bo govoril znani psiholog Bogdan Žorž, ki že več let sodeluje s slovenskimi šola- mi v Italiji.

Od 2. do 8. septembra pa bo v Trstu, Gorici in na Opčinah potekal že 44. jesenski seminar za vzgojitelje, uči- telje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji, ki se bo s slav- nostno otvoritvijo in uvodnim predava- njem znanu psihologinje in profesorice na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani Gabi Čačinovič Vogrinčič začel 2. septembra v Kul- turnem domu v Trstu.

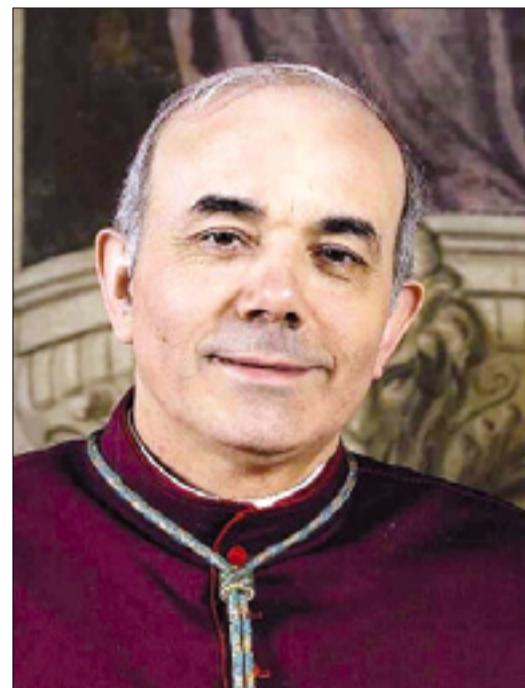

Udeleženci poletnega seminarja za šolnike si bodo med drugim ogledali tudi Kobariški muzej

VIDEM - Msgr. Pietro Brollo je včeraj sporočil odločitev papeža Benedikta XVI.

Videm ima novega nadškofa

To je msgr. Andrea Bruno Mazzocato, ki je bil od leta 2004 škof v Trevisu in želi nadaljevati delo nadškofov Battistija in Brolla - Pričakovanje javnih upraviteljev

VIDEM - Dosedanji škof v Trevisu, msgr. Andrea Bruno Mazzocato (na sliki), je novi videmski nadškof, ki bo tako nasledil msgr. Pietra Brolla. Odločitev papeža Benedikta XVI. je na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu videmske nadškofije sporočil sam msgr. Brollo, ki je pred časom ob določnem 75. letu starosti papežu ponudil odstop. Benediktu XVI. se je zahvalil, da je za njegovega naslednika izbral »škofa, ki je poln duhovnih in intelektualnih vrlin, združenih s kompetentno in pre- verjeno pastoralno izkušnjo,« svojemu nasledniku pa vo- ščil, da bi znal razumeti in vrednotiti specifiko krajevne vernosti, kulture, zgodovine in jezika. Še posebej si je že- zelil - kar je povedal v furlanščini - da bi Furlani tudi s pomočjo novega škofa znali olhraniti živo dušo Furlanije. Msgr. Brollo bo postal na čelu videmske nadškofije kot apostolski administrator do prihoda novega nadškofa, kar naj bi se zgodilo septembra.

Msgr. Andrea Bruno Mazzocato se je rodil v kraju San Trovaso di Preganziol pri Trevisu 1. septembra 1948, v duhovnika pa je bil posvečen 3. septembra 1972. Po nekajletnem opravljanju službe župnijskega sodelavca v bližini Padove je od leta 1977 do 2001 poučeval dog- matsko teologijo ter bil najprej duhovni vodja, nato pro- rektor in nazadnje rektor semenišča v Trevisu. Oktobra leta 2000 je bil imenovan za škofa v Adrii in Rovigu, 18.

januarja 2004 pa za škofa v Trevisu. V svojem prvem po- zdravu duhovnikom in vernikom videmske nadškofije je msgr. Mazzocato zapisal, da bo skušal biti »služabnik, ki prinaša Gospoda Jezusa, da pomaga vaši veri, upanju in ljubezni.« Dalje je izrazil željo, da se vključi v krajevno krščansko tradicijo, prav tako želi nadaljevati z de- lom svojih predhodnikov na čelu videmske nadškofije, še posebej msgr. Alfreda Battistija in msgr. Pietra Bro- lla, ki ju pozna in ceni.

Zadovoljstvo ob imenovanju novega nadškofa je iz- razil videmski župan Furio Honsell, za katerega je do- godek zelo pomemben za Videm, mesto, katerega te- meljne vrednote zaznamuje močan verski in katoliški pe- čat. Honsell se je tudi zahvalil dosedanjemu nadškofu msgr. Brollu za njegovo neutrudno posvečanje skupno- sti in za to, da je znal vedno biti pozoren in dragocen so- govornik, dialog za dobrobit mesta pa želi seveda na- daljevati tudi z novim nadškofom. Podobno upanje je iz- razil tudi predsednik deželne vlade Furlanije-Julische kra- jine Renzo Tondo, medtem ko je predsednik pokrajine Videm Pietro Fontanini poudaril, da bo moral biti novi nadškof močno povezan s furlansko stvarnostjo, ki je dedič ogleskega patriarha. Obžalovanje za odhod msgr. Mazzocata iz Trevisa pa so izrazili številni politiki iz Ve- neta na čelu s kmetijskim ministrom Lucom Zaio.

KOROŠKA - Štirinajstdnevna turneja enega najkvalitetnejših oktetov iz Srednje Evrope

Oktet Suha na turneji po Argentini

Na sporednu koncerti pri Slovencih v Buenos Airesu, MEndozi in Bariločah - Slovenska društva kot soorganizator, ambasadi Slovenije in Avstrije kot pokrovitelja turneje

CELOVEC/BUENOS AIRES - Eden najkvalitetnejših ok- tetov v srednji Evropi, Oktet Suha iz južne Koroške, se bo kon- nec tedna podal na 14-dnevno koncertno turnejo v Argentino. Od Buenos Airesa do Mendoze ter od zimskih Bariloč do sub- tropnskega Iguazuja bo glasbena skupina pod vodstvom Jokeja Logarja odpela kar enajst koncertov in tri maše ter ob tej pri- ložnosti predstavila tudi svojo najnovejšo zgoščenko. Pokrov- teljstvo turneje, ki jo soorganizirajo slovenska društva v Argentini, sta skupno prevzela avstrijsko in slovensko veleposlanstvo, ki bosta v čast gostom tudi organizirala poseben slavnostni kon- cert v Museo Isaac Fernandez Blanco v Buenos Airesu.

Oktet Suha, ki je doslej že imel koncertna potovanja po ZDA, Avstraliji, Ukrajini in Švedski tudi tokrat spremlja Pod- junski trio Lipusch, za medijsko oskrbo pa bo mdr. odgovoren naš celovski dopsnik Ivan Lukanc. Oktet bo o poteku turneje tu- di dnevno poročal na lastni spletni strani pod www.oktet-su- ha.at Oktet Suha je mdr. prejemnik Evropske nagrade za ljud- sko umetnost skladu Alfreda Töpferja v Hamburgu ter dobit- nik Srebrne plakete Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti za posebne zasluge na področju kulturne dejavnosti. Na koncert- nem potovanju, ki ga organizacijsko vodi profesor Pavel Olip, bo pevce spremeljala skupina sorodnikov in priateljev.

Turnejo gmočno podpira vrsta privatnih in javnih spon- zorjev in donatorjev iz cele Koroške, med njimi Posojilnična Zveza Bank, celovška Mohorjeva ter Krščanska kulturna zveza v Celovcu ter tudi dežela Koroška.

Pevci oktetova iz Suhe na Koroškem so doslej osvojili že več mednarodnih nagrad

PORDENON

Muslimani dobili novo mošejo

PORDENON - Z začetkom ramadana, muslimanskega meseca, ki je posvečen postu in molitvi, je muslimanska skupnost v Pordenonu dobila novo mošejo. Gre za pokrit prostor, ki so ga v rekord- nem času postavili na območju Comine v predmestju Pordenona.

Prostor bodo muslimanski verniki lahko uporabljali od danes dalje, svečano odprtje mošeje pa bo 21. septembra, ko bodo ob zaključku ramadana pripravili tudi veliko praznovanje. Z novo mošejo so muslimani v Pordenonu spet dobili primeren prostor za versko delovanje, potem ko je župan Sergio Bolzonello pred nekaj meseci s posebnim odlokom zaprl poslopje, ki so ga muslimani uporabljali kot islamski center. Župan je odredbo sprejel zato, ker je bil prostor občutno premajhen in ni bil ustrezno opremljen in brez parkirišča.

ŽARIŠČE

Poletje v šotorih

SLAVICA RADINJA

Spet se poletje bliža koncu. Spet tarmo in se pritožujemo nad vročino, a se bojimo, da bo jesen prišla prezgodaj. Spet smo polni lepih poletnih vtisov, nekateri s sanjskih plaž, drugi z visokih vrhov, tretji iz znamenitih mest, četrti pa s poletnih skavtov taborov.

Kaj je lepšega pri skavtih kot poletni tabor? Med letom se otroci trudijo, da bi se česa novega naučili, se zbirajo in igrajo, a gredo v naravo le za kakšno uro. Dandanes imajo tudi osnovnošolski otroci nabito poln urnik, poleg šolskih obveznosti imajo še celo goro izvenšolskih dejavnosti, zato so ob koncu šolskega leta res utrujeni, saj nimajo veliko časa, da bi se sprostili.

Ravno zato sem vesela, ko priđem na skavtski tabor in vidim toliko nasmejanih obrazov, ki živijo v sožitju z naravo, ki se brez-skrbno igrajo, ki skupaj odraščajo, ki si nabirajo življenjskih izkušenj... Spominjam se punčke, ki je prvič prijela sekiro v roko in skušala lupiti jambor; fantov, ki so bili nepopisno veseli, ker so lahko odšli v gozd in nabirali drva za taborni ogenj ter ga tudi sami zgradili; punce, ki je bila srečna, ker je lahko zvečer igrala kitaro ob ta-

bornem ognju; veselih pesmi, ki so se slišale vse do bližnje vasi; razposajenega otroškega živžava; kuhrskega tekmovanja, pri katerem je vsak vod skušal pripraviti najboljšo jed; velike igre, v kateri so otroci res doživel neverjetno izkušnjo in pozabili na svoj udoben domači svet...

Spominov je veliko. Vsak ima svoje spomine s taborov in jih skrbno hrani v svojem srcu.

Ko si predstavljam kakšen dogodek s tabora, prevladuje v mojih spominih zelena barva. Travnik, gozdovi, drevesa, skratak, narava v celoti daje taboru svoj pečat. Mediji in ljudje nasploh veliko govorijo o naravi. Poudarjajo, da jo je treba spoštovati, da je ne smemo uničevati in da moramo zanjo skrbeti. Vsi govorijo se mi včasih zdijo odveč. Samo pristen stik z naravo lahko človeka prepriča, da jo bo imel rad. Tabor je za vsakega skavta priložnost, da se nauči živeti z naravo, a ne le v ugodnih razmerah, pač pa tudi s tisto platjo, ki je mogoče malo manj prijetna, včasih skorajda nevarna.

Trenutki, ko narava pokaže svojo moč, ti dajo razumeti, da je človek omejen, da se mora tudi človek pokoriti pravilom, ki so

njeni neznana. Vsakemu skavtu se je že kdaj zgodilo, da je bil do kosti premočen in premražen. Tudi takih trenutkov se nato z veseljem spominja, pa čeprav je bil v tistem trenutku naveličan ali mogoče celo jezen.

V takih primerih se največkrat zgodi tisto, kar daje skavtizmu poseben čar. Na poti sreča prijatelja, ki mu pomaga iz težav ali pa se z ostalimi skavti poveže v še bolj trdno skupnost. Skavtske izkušnje na poseben način začinijo ravno medčloveški odnos. Na taborih se večkrat zgodi, da ni vse idealno, da pogrešamo marsikaj iz svojega življenja, da smo utrujeni, a moramo nadaljevati pot. Ravno takrat tko s sočlovekom zelo močne vezi, ki se težko pretrgajo.

Take izkušnje so tako čustveno nabite, da je slovo ob zaključku tabora za nekatere res težko, a skavti se vselej poslovijo od prijateljev z obljubo, da se bodo še srečali, pa čeprav si te besede izrečemo med solzami. Vsem želim, da bi kdaj doživel izkušnjo, ki bi bila čustveno tako nabita, v katero bi sami vložili veliko energije, a bi od nje še veliko več prejeli...

Takšni so namreč tabori, utrudljivi, a preprosto lepi.

RAVNE - Od ponedeljka dalje

V okviru 8. ravenskih dni približno 70 prireditev

Skupina Laibach bo imela koncert 28. avgusta zvečer v prostorij klubu Kompleks

TURIZEM - Prihodnji petek in soboto

Na celjskem Starem gradu pestro srednjeveško dogajanje

RAVNE NA KOROŠKEM - Na Ravnh na Koroškem se v ponedeljek, 24. avgusta, začenjajo 8. ravenski dnevi. V sedmih dneh prinašajo okoli 70 športnih, kulturnih in družabnih prireditev predvsem s številnimi koncerti glasbenih zasedb. Med odmevnje spada nastop skupine Laibach 28. avgusta zvečer v prostorij klubu Kompleks.

Zdaj že tradicionalne prireditev ob koncu avgusta organizira Turistično društvo Ravne na Koroškem v sodelovanju s Koroškim zavodom za kulturo. Kot je na včerajšnji predstavitev na Ravnh dejal direktor slednjega Aleksander Kotnik, so v naboru prireditev skušali zajeti dogodek za vse okuse in so med drugim vsakemu nastopu isti dan organizirali tudi "alternativno" skupino, da bi lahko zadovoljili poslušalce različnih okusov in starosti.

Med drugim bo na Ravnh letos prvič organiziran koncert koroških rockovskih skupin, ki bo v sredo zvečer, pozabili pa niso niti na ljubitelje elektronske glasbe, je izpostavil Kotnik. Prireditev se bodo odvijale na več lokacijah po mestu z izjemo pohoda po Malgajevi poti, osrednjih prireditvenih prostorov pa bo šotor ob letnem bazenu. Skozi ves teden se bodo na različnih dogodkih predstavljala tudi ravenska društva, društva, ki ponujajo domače dobrote, pa bodo svoje izdelke ponujala na stojnicah v središču mesta.

Lanske ravenske dni je obiskalo okoli 10.000 obiskovalcev. Izvedbo večinoma brezplačnih prireditev so omogočili donatorji in sponzorji, občina pa iz proračuna za prireditve namenja 4000 evrov. (STA)

POLETNA GLASBENA ŠOLA

Začela se je enotedenska mednarodna Loca Musica

ŠKOFA LOKA - S koncertom mentorjev v Sokolskem domu se je v Škofji Loki sinoči začela enotedenska že 5. mednarodna poletna glasbena šola Loca Musica. Potekala bo pod vodstvom umetniškega direktorja Blaža Pučiharja. Glasbeniki, stari od 7 do 19 let, iz Slovenije, Srbije, Italije, Avstrije in s Hrvaške bodo pilili znanje klavirja, violine, violončela in flavte.

Poleg individualnih učnih ur, ki jih bodo vodili slovenski predavatelji in pedagogi Ana Kavčič Pučihar (flavta), Tatjana Ognjanovič (klavir), Armin Sesek (violina), Matjaž Zupan (flavta) in Igor Mitrovič (violončelo), bo na poletni glasbene šoli še nekaj koncertov.

Slušatelji bodo svoje znanje pokazali na koncertu 26. avgusta v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crgnbaru.

Prihodnji četrtek bo sklepni koncert, prav tako v Sokolskem domu, ko bodo podelili priložnostna priznanja in nagrado Loca Musica 2009.

Poletno šolo, ki jo prirejajo glasbeno društvo Tulipan ter glasbene šole in občina Škofja Loka, bodo dopolnila predavanja in športne dejavnosti. Loca Musica je od leta 2005 gostila več kot 200 mladih in nadarjenih glasbenikov iz Slovenije in bližnjih držav.

CELJE - Na Starem gradu Celje bo v petek in soboto, 28. in 29. avgusta, od 13. ure do 20.30 potekala srednjeveška prireditev Dežela celjska vabi. Prvi dan prireditve si bodo lahko obiskovalci ogledali priprave na sobotno prireditve, se ustavili na tržnici in okrepčali v grajski krčmi.

V soboto pa bo prireditve doseglja svoj vrhunec, saj se bodo takrat zbrali vitezi iz Nemčije, Hrvaške, Češke in "dežele celjske" ter se pomerili v boju za celjsko puščico. Na koncih njihovih mečev se bo prepletala ljubezen, pomešana s smehom in solzami dvornih dam in njihovih vitezov, je sporočil organizator prireditve, Zavod Celeia Celje.

Prireditve Dežela celjska vabi je namenjena obujanju tradicije srednjeveškega življenja. Letos je prireditve v znamenju vitezov, v petek pa bodo obiskovalci lahko raziskovali različne grajske lokacije in preverili, ali so vsi viteški šotori, vključno z oklepni in orozjem, že na svojem mestu. Uprizorili bodo tudi predstavo Zaljubljeni grofi.

Sobota bo tudi v znamenju trškega barantanja, pojedin, žive glasbe, plesa, konjenikov, žonglerjev in spektakularne ognjene predstave, ob glasnem bobnjenju srednjeveških bobnov pa bo organizator prireditve obiskovalce pojal nazaj v čase celjskih grofov.

Prireditve bo potekalo tudi v primeru slabega vremena, v petek in soboto pa bodo na celjski Stari grad s stare avtobusne postaje v Celju vozili posebni avtobusi.

KULINARIČNI KOTIČEK

Planinske dobrote

Zapustimo naše morje in preselimo se v gore, točneje na Južno Tirolsko, kjer sem se mudil prejšnji teden. Vreme je bilo prekrasno, dolomitski vrhaci so se lesketali v poletnem soncu, domačini pa so se organizirali, tako kot se, denimo v Sloveniji še ne znajo. Skoraj vsaka gorska pot pripelje do planinske koče ali planine, kjer si popotnik lahko oddahne ob skodeli toplega čaja ali ob kozarcu mrzlega piva, na sončni terasi, če je lepo vreme, ali v prijetno urejeni notranjosti teh planinskih koč. Da se razumemo, naleteli smo tudi na koče, ki so prave menze za več desetin obiskovalcev, a so prej redkost, kot pravilo.

Tamkajšnja kuhinja seveda ne sledi menjavi letnih časov, povečini je vse prej kot za delikatne želodce, da pa je vedno okusna, o tem ne more biti dvoma. Po nekaj urni hoji smo tako prispeли do neke koče prav za uro kosiila. Čeprav smo imeli malico s seboj, nam je iz kuhinje tako milo zadišalo, da smo odločili za njihovo ponudbo.

Na mizi se je tako pokazala slastna torta iz gob in krompirja, katere priprava, vsaj tako nam je zatrdil oskrbnik koče, je na moč enostavna. Potrebujemo: 500 g šampinjonov in jurčkov (več kot je jurčkov, boljša je torta), 2 jajci, 2 večja krompirja, strok česna, peteršilj, skodelo bešamel, pol kozarca suhega belega vina, oljčno olje, sol in paper.

Krompir skuhamo v slani vodi, ko je kuhan ga pretlačimo. Gobe temeljito očistimo in jih narežemo na tenke lističe, ki jih prepražimo s

V naših krajih bi morda kazalo počakati na jesen za obe jedi.

Dober tek!

Ivan Fischer

NAŠA REPORTAŽA - Obisk v Banih, ki jih bo nov regulacijski načrt hudo prizadel

»Morda ne bomo dosegli nič, a poskusiti je treba; ne moremo se kar tako vdati«

Banovke in Banovci opozarjajo na nespoštovanje zaščitnega zakona - Kraške vasi naj se združijo

Notranjost porušene vojašnice in detalj vaškega mostu.
Anica, Pavel, Neva in Vili na sedežu društva, spodaj utrinek iz vasi.

KROMA

ksenofobi, ko pa so nekaj let kasneje podoben center zgradili v Gradišču, so mu glasno nasprotovali. Zdaj je vsem jasno, da so ti centri pravi zapori, lagerji ...«

Razočarani in z neprijetnim občutkom, da jih je Občina Trst ponovno opeharila. Tako se počutijo Banovke in Banovci (vsaj tisti, s katerimi smo se včeraj pogovorili na sedežu Slovenskega kulturnega društva Grad), potem ko je tržaški občinski svet odobril regulacijski načrt, ki bi lahko popolnoma spremenil videz vasi. A nekateri med njimi, v prvi vrsti ženske, so tudi polni zagona in borbenosti, ki sta za današnji čas prej izjema kot pravilo. »Kdo naj zaščiti Kras, če ne avtohtonoto prebivalstvo?« se sprašuje Neva Husu - Čuk'va. »Morda ne bomo dosegli nič, a poskusiti je treba. Ne moremo se kar tako vdati,« se z njo strinja Annamaria Monassi - Anica.

Vovašnica pri Banih: zgodba brez konca

Na velikem posestu, ki je bilo v lasti rodbine Burgstaller-Bidischini, je po prvi svetovni vojni zrasla italijanska vojašnica Monte Cimone. Zunaj vojaškega obzidja je ostalo le središče vaškega verskega življenja, cerkvica sv. Florijana, zgrajena na Mandriji leta 1735. Vojašnica je nato dobroj osemdeset let zaznamovala vaško življenje, čeprav vedo domačini povedati, da med vaso in vojašnico ni bilo veliko stikov. »Njihovi tanki pa so uničili vso gmajno med Bani in Padričami, šele zadnja leta je začelo grmovje ponovno poganjati,« opozarjata Vili Husu in Pavel Vidau.

Italijanski vojaki so vojašnico zapustili pred petnajstimi leti. Danes je v razpadajočem stanju, kot nam je kasneje pojasnil Marko Milkovič, predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta. »Zadnji udarec ji je dal podjetje, ki je pred mesecem dni odstranilo vsa okna, vrata in železne ograje. Avtoriziral ga je »odemario« iz Viadma: tudi spomeniško varstvo je bilo zgroženo nad razdejanjem, ki so ga delavci pustili za sabo ...«

Za razpadanje stavbe je kriva politika, ki je v zadnjih petnajstih letih odločala (ali bolje rečeno ne-odločala) o njeni namembnosti. Leta 1998 so hoteli tu uredili zbirni center za begunce. »Večina Banovcev se je uprla, prebivalcem iz sosednjih vasi pa tudi takrat ni bilo zraven. Levičarski politiki so nas obtoževali, da smo rasistini in

Medtem si je nekdo izmisnil, da bi lahko vojašnico preuredili v pesjak, potem je prevladala želja po večnamenskem centru. S to so se strinjali tudi vaščani. »Predvideno je bilo, da bi na tistem obsežnem območju uredili otroške jasli, dom za ostarele, športno-rekreacijski center, zgodovinski center Krasa, pešpoti, trim steze in druge objekte, ki bi služili širši javnosti.«

Gospa Anici je bil posebno všeč načrt, da bi vojašnico spremenili v univerzitetni kampus. »Tu bi živelgi študentje različnih narodnosti, nekatere strukture, na primer gledališka dvorana in knjižnica, pa bi lahko bile na voljo vsem prebivalcem.«

Sklad za Trst je bil v preteklosti pripravljen dodeliti Občini Trst dvanajst milijard lir za obnovo vojašnice, kasnejša občinska postavka je predvidevala de-

vet milijonov evrov za njeno obnovo: po dolgoletnem obotavljanju je bila februarja 2009 postavka dokončno črtana. Morda zato, ker je na obzorju že bil nov regulacijski načrt ...

Kmalu ...Bani 2?

Banovke in Banovce je najprej nepriznato presenetilo dejstvo, da je bil načrt ovit v tajnost. »Občina se je obnašala, kot da ne bi bili v tretjem tisočletju: do zadnjega so nam skušali prikriti, da hočejo v Banih zgraditi novo Melaro, čeprav se vanjo najbrž ne

bi vselilo ljudstvo, temveč bogataši.« Načrt je 130.000 kvadratnih metrov vojaškega območja spremenil v cono O1, kar pomeni, da so sedaj tu možne najrazličnejše javne in zasebne gradnje. »Dosegli smo sicer prostorninsko omrežjev 110.000 kubičnih metrov na hektar,« pojasnjuje Milkovič, ki pa istočasno priznava, da je to »zelo malo.«

Na podlagi najbolj črnogledih izračunov, bi lahko na tisti površini zgradili celo 500 stanovanj, tudi če bi se odločili za nekoliko manjše število večjih hiš, pa bi nove gradnje privabilo v vas nekaj sto novih prebivalcev (nekateri govorijo celo 1.000). Kaj

lahko to pomeni za vas, kot so Bani, v kateri živi danes 241 ljudi, kjer ni trgovin, gostiln in delavnic? Nedvomno pravi šok. Gospa Neva je sarkastično ugotovila, da je pokopališče že danes pretesno ...

Postavlja se seveda tudi vprašanja kvalitete življenga, na kar so Banovci opozarili že v javnem pismu, ki so ga naslovili na občinske svetnike: prebivalci bodo izgubili mir, vas bo preplavlil hrup, posekali bodo stoletna drevesa, zaradi nove ceste, ki bi vas povezovala s cesto 202, so na obzorju nove razlastitve. Vaščanom bi tako pobrali še tiste ograde, ki jih niso med preteklimi razlastitvami.

»Gradili bodo novo cesto, istočasno pa niso nikoli žeeli popraviti mosta, ki pelje v vas. In tudi ceste, ki pelje proti Ferlugu, noče širiti, ker pravijo, da bi potem postala preveč prometna ...«

Banovke in Banovce moti tudi druga diskriminacija. »Nekateri vaščani že tridešet let čakajo na dovoljenje za širitev kopalnice. Kar nekaj fantov se je izselilo iz vasi, ker si na svoji zemlji niso smeli zgraditi hiše,« opozarja Vili. »Že pred leti smo od Občine zahtevali, da bi domačini imeli prednost pri gradnjah, a neuspešno. Sedaj pa je območje kasarne zazidljivo, ostalo pa ne.«

Kras naj se združi!

Potem ko bo regulacijski načrt objavljen v uradnem listu, bodo občani imeli trideset delavnih dni časa za vložitev ugovorov. »Morda bi bilo vmesno, da bi vas pripravila tudi skupen priziv. 21. člen zaščitnega zakona predvideva soudeležbo slovenskega prebivalstva pri urbanističnem načrtovanju in zaščito teritorialnih specifik. Banov ne bi smeli samovoljno spremnijati v tržaško predmestje, izbrisali identiteto vasi in njenih ljudi,« trdi Pavel.

Na možnost prizivov in tožb oposarja tudi Milkovič, ki se med drugim boji tudi cementiranja kmečkih površin. »Ne gre pozabiti, da bo na kmečkih površinah sedaj možno graditi tako inovirane bed&breakfast: to lahko pomeni nove gradnje sredi kraških gmajn.«

Po Nevinem mnenju bi se morale kraške vasi združiti in skupaj nastopiti proti načrtu, »saj je Kras last vseh, ki na njem živimo.« A ima žal občutek, da se prebivalstvo ni dovolj ogrelo, prav tako pa ne politiki (razen častnih izjem). »Človek ima prevečkrat občutek, da so na dopustu.«

Tako minevajo dnevi pri Banih: med veliko zaskrbljenostjo in željo po zaščiti svoje vasi. Nekje vmes pa je tudi nekaj prostora za sanje: »Kako lepo bi bilo, če bi vojašnico podrli in na tisto površino posadili drevesa. Dobili bi nov gozd, nova zelena pljuča.«

Poljanka Dolhar

KMETIJSTVO - Zaradi sončnega vremena se napoveduje zgodnja trgatev

V Bregu so vinogradniki že pripravili škarje in sode

Tudi na Krasu bodo trgali pred običajnim datumom, marsikaj pa bo odvisno od morebitnih padavin

Letošnje trgatev bodo na vrsti mnogo prej kot lani, ponekod vinogradniki že brusijo nože ... ali bolje škarje. Tudi na Tržaškem, tako kot v Brdih, grozde zaradi toplega in sončnega vremena hitreje zori.

Strokovni sodelavec Kmečke zvezde **Mario Gregorič** sicer razlagal, da so pri zvezi pred tedni napovedovali že zgodnejšo trgatev, po zadnjih ogledih pa so uvideli, da bo treba vseeno še malo počakati. Do zgodnjega zorenja grozdja pride zaradi močne osvetlitve in visoke temperature, ki ob primerni količini padavin pospešuje fotosintezo. »Čez kak teden bomo vedeli kaj več,« je povedal Gregorič.

V Bregu, kjer so zaradi posebne lege tradicionalno na vrsti prve trgatev, nekateri vinogradniki že pripravljajo orodje. V Boljuncu je **Robi Ota** opravil nekaj meritev in po povratku s tridnevnih počitnic je v vinogradu opazil, da je prišel čas. »Malvazija in vitovska sta že zreli, morda bomo trgali že v ponedeljek. Odvisno je od vremena. Če bo deževalo, bomo pač počakali nekaj dni,« je dejal izkušeni boljunki vinogradnik. Kislini v njegovih grozdih je minimalna, stopnja sladkorja pa je odlična. Lani so pri Oti trgali 12. in 13. septembra, tako da bo letosna trgatev bržkone prehitela lansko za približno tri tedne. Kakovost je letos zaradi ugodnega vremena dobra.

Kraški vinogradniki navalijo na svoje trte pozneje, tudi oni pa so v tem času že skoraj v stanju pripravljenosti. Kdor prideluje penino, ki potrebuje nekaj več kisline, je grozdje že nabral, medtem ko bo treba za ostalo vino še nekoliko počakati. Mladi, a strokovno podkovani Praprovec **Matej Lupinc** meni, da bo čas trgatev zanj napočil že v prvem tednu septembra, torej deset do štirinajst dni pred običajnim datumom (lani pa je bila trgatev pozna, saj so jo pri Lupinčevih zaključili šele oktobra). S peronosporo in odijem letos ni bilo težav, bilo je mnogo manj pritiska in delo je steklo kot po maslu. Na vrsti bosta najprej vitovska in malvazija, v drugi polovici septembra pa teran. »Glede kakovosti bi dejal, da je to vreme najbolj ugodno za crne sorte, saj je suša dobra za spremenjanje barve jagod,« pravi Lupinc.

Razni vinogradniki vsekakor še čakajo na morebitne vremenske spremembe: padavine bi znale vsaj delno preoblikovati njihove načrte. Po nadaljnjih ogledih in meritvah pa bo slika vse bolj jasna. (af)

Dolinski vinograd: v Bregu je trgatev pred durmi

KROMA

FUNDACIJA LUCHETTA - Obisk palestinske glasbenice in pevke

Mira Awad v hiši bratstva

S pomočjo video povezave z bolnišnico Burlo je spoznala palestinsko družinico - Presrečna je prisluhnila zgodbam gostov strukture

Glasbenico, Bolgarko po mami in Palestinko po očetu, Miro Anwar Awad smo spoznali že 21. julija, ko je v okviru festivala Folkest nastopila na Velikem trgu. V zadnjem času je bila glasbenica skupaj s kolegico Noo tarča tako izraelskot palestinskih intelektualcev, ker sta na zadnji Evroviziji skupno predstavljali Izrael.

Pred dnevi pa se je spet mudila v Trstu, kjer je obiskala sedež fundacije Lucetta Ota D'Angelo Hrovatin. Obisk je bil izredno dobrodošel in ganljiv, saj ima fundacija ravno v tem času v gosteh palestinsko družino: mama Ilham in mali Hassan sta v bolnišnici Burlo, oče Hussein in sin Muhammad pa živita v strukturah fundacije. Ob Mirinem obisku so poskrbeli, da bi tudi bolnika spoznala pevko in zato so vzpostavili pravo video povezavo z bolnišnico. Pevka je bila presrečna, ko je videla, kako deluje fundacija in kako konkretno pomaga družinam v stiski. Otroci so jo radovedno spraševali, od kod prihaja, njihove mame pa so ji v znak prijateljstva ponudile kavo in sladico.

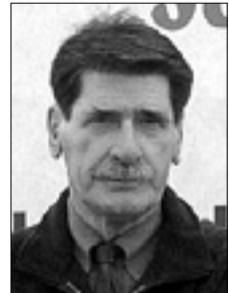
Mira Awad je bila nad obiskom nadvse ganjena

OPČINE - Ob smrti kulturnega delavca, režiserja in igralca

Dragu Gorupu v spomin

Spominsko pričevanje prijatelja iz otroških let Armando Škerlavaja

DRAGO GORUP

že kot dijak igral in reziral na Opčinah več iger.

Z Dragom Gorupom sva se približe spoznala, ko sva hodila v šolo v Ulico Lazzaretto vecchio, on na realno, jaz na učiteljišče. Večkrat, po šestih urah pouka, sva se dobila na poti proti openskemu tramvaju in sva pri kanalu ob Rusem mostu zavila v bife. Tu sva naročila pol hrenovke, ki se je kuhal v kotlu z ostalo svinjino, in koza rec vina. Sto pet lir na glavo. To je bila za nas prava poslastica. Od takrat sva z Dragom Gorupom ostala vedno dobra prijatelja. Po maturi je on sicer šel študirat medicino v Padovo, a njegova velika ljubezen je bilo gledališče, saj je

Drago Gorup pa je bil tudi vedno pripravljen priskočiti na pomoč, če si ga za kaj vprašal. Tako je bil veliko let tudi zvesti spremljevalec moškega pevskega zboru Tabor z Opčin. Ko je zbor nastopal v Prosvetnem domu, je rad predstavil program. S pevci je hodil na razna gostovanja po Sloveniji in Avstriji, kjer je s primernimi besedami predstavil našo vas, naše kraje in ljudi ter program našega nastopa. Svoja izvajanja je znal tako živo in šaljivo prikazati, da ga je občinstvo vedno nagradilo s toplim in prepričanim aplavzom.

Bil pa je Drago Gorup skromen človek. Nikoli se ni maral izpostavljati, po predstavah se je raje umaknil. In tudi sedaj je tiko odšel, kot da noče morati nikogar. Z njim sem izgubil prijatelja in prijetnega, mornega sogovornika, s katerim si se lahko pogovarjal o vsem.

Hvala, Drago, nosil te bom vedno v lepem spominu.

Armando Škerlavaj

REGULACIJSKI NAČRT - Društvo Edinost

»Razgrnitev dokumentov tudi v slovenskem jeziku«

Družbeno politično društvo Edinost zahteva, naj tržaška občina poskrbi za objavo slovenskega prevoda celotne dokumentacije o sprejetju nove splošne variante k regulacijskemu načrtu in naj prevod objavi na občinskih oglasnih deskih ob italijanskem izvirniku.

O zadevi je društvo Edinost pisalo pismo tržaškemu županu Robertu Dipiazzu. Podpisnik Samo Pahor je uvodoma zapisal, da je bil 13. avgusta letos »na občinskih razglasnih deskih razgrnjen Zapisnik sklepa občinskega sklepa z dne 6. avgusta 2009, št. 85, Sprejetje nove splošne variante k občinskemu splošnemu regulacijskemu načrtu (št. 118) s številnimi prilogami v italijanskem jeziku.« In takoj opozoril: »Tretji odstavek 8. člena zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001 nedvoumno določa: Raba slovenskega jezika je predvidena tudi za razglase in uradne objave. Nobenega dvoma ne more biti, da je razgrnute sklepe občinskega sveta javna objava.«

Pahor se je nato navezel na dolo-

Maša na prostem pri Marijini kapelici pri Lajnarjih

Vaška skupnost Lajnarji-Pišanci in rojanska župnija prirejata v nedeljo, 23. avgusta, ob 18. uri vsakoletno mašo na odprttem pri Marijini kapelici pri Lajnarjih (blizu Piščancev nad Rojonom). Daroval jo bo gospod Dušan Jakomin. Letošnja verska slovesnost bo še bolj občutena, saj obhajajo 55-letnico postavitve kapelice (avgust 1954).

Diabetes ne gre na dopust

Tržaško združenje sladkornih bolnikov (Assodiabetici Trieste ONLUS) opozarja diabetike, da morajo tudi med počitnicami skrbeti za svoje zdravstveno stanje oziroma za glikemično kontrolo. Stil življenja morajo prilagoditi zdravemu načinu prehranjevanja in pa primernemu gibanju. Kdor bo še preostale poletne dni preživel v mestu, lahko vedno računa na prostovoljke in prostovoljce, ki so jim v uteho na zdravstvenih okrajih v Ul. Stock 2 (ob petkih od 10. do 12. ure), glavni bolnišnici (ob sredah od 10. do 12. ure), Ul. Puccini 48/50 (ob torkih in četrtkih od 9. do 12. ure) in pa v Miljah (ob pondeljkih od 10. do 12. ure). Prisotni pa bodo tudi pri združenju Adi pri sv. Jakobu (ob četrtkih od 15.30 do 16.30) in Avi v Ul. Lorenzetti 60 (ob torkih od 15.30 do 17. ure). Za kakršnokoli potrebo pa lahko pomoč poiščemo v katinarski bolnišnici (ob torkih od 15. do 17. ure). Ne nazadnje pa lahko zavrtijo številko 338/1314780.

ple glede dolžnosti, da se razgrnute sklepov občinskega sveta opremi s prevodom v slovenski jezik,« je Pahor opozoril še na določilo 2. člena Posebnega statuta v tudi na 3. člen Posebnega statuta avtonome dežele Furlanije-Julijanske krajine. Na podlagi vseh teh določil je predstavnik društva Edinost ocenil, »da je za veljavnost razgrnute navedene zapisnika in prilog neizbežno nujna razgrnute slovenskega prevoda tega javnega dokumenta.«

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST - Pri ZTT-EST izšla zbornika v slovenščini in italijanščini

Nov pristop k preučevanju poezije in osebnosti Alojza Gradnika

Publikaciji, rezultat mednarodnega simpozija, je uredila prof. Fedura Ferluga Petronio

Pri ZTT-EST sta izšla konec l. 2008 dva zbornika, v slovenščini in italijanščini, kot rezultat mednarodnega simpozija, ki je potekal na Videmski univerzi 19. in 20. aprila 2007 ob 125. obletnici rojstva in 40. obletnici smrti pesnika Alojza Gradnika. Simpozij, ki je bil prvi mednarodni simpozij posvečen pevcu Goriških brd, je organizirala Fedora Ferluga-Petronio, redni profesor hrvaške književnosti pri isti univerzi, pod pokroviteljstvom veleposlanštva Republike Slovenije v Rimu in Občine Brda. Uredila je tudi oba zbornika: Alojz Gradnik - pesnik Goriških brd in Alojz Gradnik - poeta del Collio Goriziano. Urednica je objavila do zdaj cel niz knjig iz hrvaške književnosti, pa tudi interdisciplinarnih knjig in razprav, ki segajo na področja slovenskega jezikoslovja (predvsem krščanske terminologije v slovenskih jezikih, še posebej slovenske krščanske leksike iz obdobja protestantizma), plurilingvizma v južnoslovenskih književnostih, slovensko-hrvaških jezikovnih in literarnih odnosov, slovenske in hrvaške Moderne, dubrovniškega baročnega gledališča. Prav zaradi zanimanja za baročni teater, t. j. za baročnega dramatika Junija Palmotića, ji je bila l. 1999 dodeljena s strani hrvaškega Ministrstva za kulturo mednarodna nagrada Davida. Avtorica navadno usmerja svojo pozornost pomembnim literarnim osebnostim, ki jih je uradna literarna kritika zanemarila iz razno raznih razlogov, ne-nazadnje tudi političnih. Tako so nastale monografije, antologije, zborniki o Juniju Palmotiću, o predhodniku hrvaške Moderne A. Tresiću-Pavičiću in Nikoli Šopu, hrvaškem metafizičnem pesniku bosanskoga porekla.

Tokrat se je kot čistokrvna Slovenska, ki je pristala pred dvajsetimi leti na katedri sosedne hrvaške literature, osredotočila na enega izmed največjih slovenskih pesnikov, če že ne, po mnenju nekaterih in tudi nje same, drugega pesnika po Prešernu na slovenskem Parncasu, na Aloja Gradnika. Namen simpozija in posledično že omenjenih zbornikov je bil seznaniti Gradnika z italijanskim kulturnim ambientom, katemu je praktično pesnik neznan (pomislimo samo na povsem drugačno resepcijo, katere je bil deležen in je še deležen drug pesnik s slovenskega obrobega etničnega ozemlja, na Srečku Kosovelu), obenem pa prikazati tudi slovenskemu bralcu marsikater manj znan tematiko, ki je bila površno obravnavana ali zamolčana zaradi kulturnega molka, ki je visel nad Gradnikovim pesniščim, pa tudi prevajalskim delom, in preprečil, da bi se pesnik Goriških brd zakoreninil v srce slovenskega naroda kot eden izmed njegovih največjih sinov.

Zbornika sta si skoraj povsem enaka, le s to razliko, da v italijanskem sledimo v dodatku Gradnikovi pesniški poti prek italijanskih in furlanskih predvodov njegovih pesmi (ne smemo pozabiti, da je bila Gradnikova mati Lucia Godeas Furlanka in ti prevodi so nekakšen poklon Gradnikovim furlanskim koreninam), v slovenskem zborniku pa prek pesmi v izvirniku.

Kot prvi nastopa akademik Franc Zadravec, sicer avtor dveh monografij o Gradniku, s člankom o Gradnikovi navezanosti na rodno zemljo, ki je nekakšna stalnica v njegovem opusu bodisi v sami pokrajinski liriki bodisi kot glavna tema v podoživljaju kmečkega in kmetovega življenja. Na nekatere podobnosti med briškim in furlanskim kmečkim svetom v pejsazu in tradiciji nas opozarja Roberto Dapit z Videmsko univerzo.

Velik del prispevkov je posvečenih ogromnemu Gradnikovemu prevajalskemu opusu, ki je bil v tem pogledu kar precej zanemarjen s strani kritikov in slovstvenih zgodovinarjev. Gradnikovo prevajalsko delo nam v resnici odkriva globokega poznavca evropskih in izvenevropskih književnosti (pri teh slednjih naj omenimo kitajske lirike in Rabindrantha Tagoreja). Gradnik seznanja

Prof. Fedura
Ferluga Petronio
na predstavitvi
zbornika aprila
letos

KROMA

tako slovenskega bralca z zakladi lirske poezije iz domala vseh evropskih jezikov. O njegovem obširnem prevajalskem opusu nam priča poglobljeni in natančni pregledni članek Ane Toroš z Novogoriške univerze, ki opozarja tudi na prevode, ki so ostali na žalost v rokopisu (kot n. pr. Dantejev Raj in med drugim tudi vsi Shakespearevi soneti). Kako je bil več prevajanja iz sosednih slovenskih jezikov nas opozarja Vladimir Osolnik z Ljubljanske univerze s svojim prispevkom o Gradnikovem prevodu Njegoševa Gorskega vanca, medtem ko Francka Premk (ZRC-SAZU) kot bibličista razpravlja o priredbi treh psalmov v zbirki Zlate lestve.

Da Gradnikov jezik le ni bil tako okoren, kakor se je o tem izrekel marsikateri kritik, pričajo tudi številne uglašbitve Gradnikovih pesmi. Kar 60 skladateljev je uglašbilo okrog 140 skladb na Gradnikove stihe predvsem domovinske in ljubezenske tematike. O tem nam govori v svojem članku Darja Frelih (ZRC-SAZU). Da je bil Gradnik velik ljubitelj slikarstva, pa nam potruje Miran Hladnik z Ljubljanske univerze, ki razpravlja o pesnikovem odnosu do slikarjev, ki so ilustrirali njegove zbirke (Jakac, Jakopič, Maleš, Debenjak).

Prispevki Aleksandre Žabjek z Neapeljske univerze govori o prevodih Gradnikovih pesmi v italijanščino priznanega slavista Luigija Salvini, sicer

docenta slovanske filologije na Neapeljski univerzi v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Miran Košuta s Tržaške univerze pa se zaustavlja ob problematični recepciji Alojza Gradnika v Italiji, ki je parodoksalno dosegla svoj višek v burnih tridesetih in štiridesetih letih prejšnjega stoletja, ko je začela kopica slavistov, med njimi že omenjeni Salvini, širiti v italijanskem kulturnem prostoru kritičko in literarnozgodovinsko vednost o slovenski književnosti. Od takrat pa je prevajalska bera Gradnikovih pesmi v italijanskem prevodu zelo skromna: vsega skupaj kakih 60 pesmi, pa še te se večkrat ponavljajo. Vprašanje kritičke, predvsem pa prevodne recepcije Alojza Gradnika v Italiji ostaja torej odprtvo.

Zelo pomemben je prispevek pesnika Janeza Premka iz Ljubljane, ki nam predstavlja Gradnika kot človeka, pesnika in sodnika. Vsa Gradnikova zapostavljenost v slovenskem literarnem prostoru se vrti okrog ključnega momenta, ko je l.1929 sprejel mesto sodnika na Vrhovnem sodišču za zaščito države v Beogradu. Premk nam Gradnika slika kot premočrtrega človeka, kmeta-aristokrata, obenem pa kot sodnika, ki opravlja natančno in vestno svoj poklic. Jetnikom je bolj pomagal, kot se na splošno misli. Pricanje iz zaporov ne povedo vsega.

Dva članka sta posvečena eni glavnih Gradnikovih tem: Erosu-Tanatosu, uvodnemu akordu k zbirki Pot bolesti.

Avtorici člankov sta Katja Mihurko-Poniz z Novogoriške univerze in urednice zbornika Fedore Ferluga-Petronio. Ferluga analizira Gradnikovo ljubezensko liriko, ki spada med najizvirnejše erotične izpovedi v evropski književnosti. Čutnost preveva tudi nekatere motive pesnikove pejsažne lirike v podoživljjanju briških naravnih lepot. To je neke vrste transsubstancijacija v upodabljanju narave: sonca, grozdja, bleščic, češenj in krvavih breskev, medtem ko pesnikov odnos do ljubezni ostaja mračen. V tej vrsti poezije prevladuje zagrobna tematika. Glas ljubljenega dekleta se kot srljiv krik oglaša iz groba in vabi pesnika v svoj mrtvaški objem. Motto Eros-Tanatos spremlja pesnika na vsej njegovi umeščni poti. V njem se zrcali ljubezen v vseh svojih odtenkih, čutnih in duhovnih. Začetna izrazita erotična komponenta se namreč počasi preveša v vse globljo poduhovljenost: od cikla De profundis do Zlatih lestev, ki kot nevidna nit spaja nebo in zemljo in ki jih lahko zaznajo le duše izvoljencev.

Zbornika odpirata nove poglede na Alojza Gradnika, na njegovo poezijo in poetiko in predstavlja zaokroženo celoto v proučevanju pevca Goriških brd, predvsem italijanski pa je prva knjiga, ki odkriva pesnika tudi italijanskemu sosedu.

prof. dr. Ljerka Schiffler
Univerza v Zagrebu

SALZBURG - Festivalski program pogojuje nižanje sredstev

Z oratorijem Theodora počastili 250-letnico smrti Georga Friedricha Händla

Umetniški podvigi in mondene bleščice so najbolj vidna podoba Salzburgskega festivala, svetla vizitka pa ne prikriva skrbi zaradi vsespolne finančne krize, ki ni prizanesla niti tej pomembni manifestaciji. Posledice zreduciranih sredstev so se pojavile v zasnovi opernega programa, ki je obsegal tri nove uprizoritve, dve reprizi iz prejšnjih festivalskih izvedb in dve produkiji na meji operne razsežnosti v strogem smislu: koncertna izvedba Beethovnovе opere Fidelio in scenska izvedba oratorija Theodora ob 250-letnici smrti Georga Friedricha Händla. Že samo na papirju je bila izbrana nekoliko bizarna in je dala po kompromisu: oratorij bi na tak način dopolnil operni program, opera pa naj bi v Sajdovi, koncertni priredbi terjala znatno manjše stroške.

Publika je velikim zadovoljstvom sprejela izvedbo Händlovega oratorija, saj je pri svojem ocenjevanju upoštevala predvsem dobro pevsko zasedbo in se ni preveč obremenjevala zaradi vpratlje režije Christofa Loy.

Theodora je zgodba krščanske mučenice iz Antiohije, ki jo rimski okupatorji obsdijo na smrt, ker ni hotela častiti poganskih bogov. Rimski vojak Didymus se zalubi vanjo in jo skuša rešiti iz zapora, vendar mu ne uspe in oba sta usmrčena. Libreto Thomasa Morella o mučeništvu Theodore in Didyma je spodbudno krepl z amfisbal sestres izvedbe; pripoveduje namreč zgodbo z dovolj razgibano akcijo, v kateri imata nemogoča ljubezen in represivna oblast enakovredni vlogi. Vizualno tolmačenje naj bi v osnovi olajšalo tudi triurno trajanje uglašbitve. V osnovi bi vse to držalo, toda odločil je preusmerila pozornost od lepote že dovolj razgibane in zanimive glasbe, kot tudi od izvedb, ki jih je velikost odra postavila v neuravnoveseno razmerje z glasbili.

Obravnavanje baročne glasbene snovi zahteva danes specifične prijeme, zato so v orkestrski luknji sedeli člani orkestra Freiburger Barockorchester, ki so pod vodstvom dirigenta Ivorja Boltona vsekakor samo delno prepricali z gostim, solidnim zvokom, ki je trdno

LJUBLJANA

Vilenica: publikacije letošnje izvedbe

O letošnjih glavnih poudarkih mednarodnega literarnega festivala Vilenica, ki bo potekal od 2. do 6. septembra, smo že pisali, včeraj pa so organizatorji, Društvo slovenskih pisateljev (DSP) in Kulturno društvo Vilenica, podrobnejše spregovorili še o publikacijah, ki spremajo festival.

V zbirk Litterae Sloveniae, ki izhaja pri DSP, je izšel prvi angleški prevod romana Spopad s pomladjo Borisa Pahorja, ki je festivalski »avtor v središču«. Urednica zbirke Alenka Jovanovski je menila, da bi si takšno pozornost Pahor zaslužil že pred 20. leti, a da je pač takšna usoda tistih, ki ustvarjajo na meji. Pahorjeva »pot v svet« se je začela leta 1990 s francoskim prevodom Nekropole.

Če je Nekropola, tako Jovanovski, analiza industrije smrti in tega, kako se človek odziva na posledice »banalnosti zla«, se Spopad s s pomladjo posveča vprašanju, kako živeti in biti živ v času kataklizme II.

svetovne vojne. Prevod v angleščino, ki se glasi »A Difficult Spring«, je opravila Erica Johnson Debreljak, spremno besedo pa je napisal Evgen Bavčar.

Tema strokovnega dela letošnje Vilenice je, kot je znano, Kdo izbere?, njen namen pa je poglobiti razumevanje mehanizmov izbora knjig na trgu in v medijih. Temi bo posvečena okrogla miza Srednjeevropske pobude na Vilenici z naslovom Izbira med slobodo in zapovedjo: Literarna avtonomija in mehanizmi izbora, ki bo osvetljevala bolj praktičen vidik vprašanja, medtem ko bo Mednarodni komparativistični kolokvij skušal predstaviti teoretično plat. Vodja kolokvija Aleš Vaupotič upa, da se bo teorija spojila s praksijo ter ponudila nekatere odgovore in uvide v mehanizme izbiranja knjig v času diktata trga.

Med osrednje publikacije Vilenice sodi tudi zbornik, v katerem so z literarnimi deli predstavljeni umetniki, ki se bodo predstavili na katerem od številnih literarnih branj. Zbornik predstavlja vpogled v sodobno, predvsem evropsko literarno ustvarjalnost, ki je objavljena v izvirniku, slovenskem in angleškem prevodu. (STA)

zasidral Händlovo glasbo na tleh in je večkrat preglesil pevce.

Didymus je po razsežnosti pevske vloge protagonist tega oratorija z zahtevnimi arijami in dueti, ki jih je zanesljivo izvedel Bejun Mehta, eden od najbolj cenjenih in dejavnih kontratenoristov današnje operne scene. Fleksibilna nemška sopranistka Christine Schäfer je sredi svojega obširnega in raznolikega repertoarja našla dovolj primeren izraz tudi za baročno junakinjo, ki v oratorijski obravnavi ne ponuja velikih možnosti poglabljanja kreacije.

V vlogi tolmačnice Irene je elegantno nastopila argentinska mezzosopranička slovenskega rodu Bernarda Fink. Tenorist Joseph Kaiser je preprical v vlogi dobrošrncega rimskega vojaka Septimiusa, kateremu je dal čustvene operne poteze, vlogo krutega vladarja Valensa pa je energično izvedel baritonist Johannes Martin Kränzle. Posebne pohvale je vreden odličen mednarodni mešani zbor Salzburger Bachchor, ki se je izkazal s stilno in vokalno dovršenimi izvedbami. Rossana Paliaga

AFGANISTAN - Ob izrednih varnostnih ukrepov zaradi groženj talibanov

Na drugih predsedniških volitvah po padcu talibanov udeležba na splošno nizka

V napadih umrlo približno 50 ljudi - Rezultati znani šele septembra - Ali bo Karzaj slavil v prvem krogu?

KABUL - V Afganistanu so bile druge predsedniške volitve po padcu talibanskega režima leta 2001. Volitve, ki so potekale ob strogih varnostnih ukrepih, so (za afgananske razmere) minile relativno mirno, brez večjih napadov talibanov, kljub temu pa je bila udeležba v začetku dokaj nizka. Da bi jo popravili, je volilna komisija celo podaljšala volitve za eno uro.

Volitve so se začele ob 7. uri po lokalnem oziru, ob 4.30 po srednjeevropskem času, potekale pa naj bi do 16. ure, a jih je volilna komisija podaljšala do 17. ure po lokalnem času (14.30 po srednjeevropskem času). Volilna komisija se je za podaljšanje odločila, da bi omogočila prihod na volišča še dodatnim volilnim upravičencem. Ali je ta dodatna ura prispomogla h kaj višji volilni udeležbi, še nznano, neodvisni opazovalci volitev pa so že opozorili, da je bila udeležba na splošno nizka, predvsem na nemirnem jugu.

Volitve so potekale večinoma mirno, brez večjih incidentov, je sporočil vodja volilne komisije Azizullah Lodin. Enega večjih incidentov so zabeležili le v pokrajini Baghan na severu države, ko so skrajnež napadli istoimenski kraj in preprečili, da bi odprli volišča. V spopadih, ki so izbruhnili, naj bi bilo ubitih okoli 50 ljudi.

Sicer pa je volilna komisija sporočila, da je bilo med volitvami manj napadov, kot so pričakovali. Skupno so jih našeli 73, je zatem sporočil sedanji afganistanski

predsednik Hamid Karzaj, ki je tudi pojavil volišce, da so se uprli grožnjam talibanov in se udeležili volitev. To je bil "dobr dar" za Afganistan, je dejal. Za varnost je skrbelo okoli 200.000 afganistanskih vojakov in okoli 100.000 vojakov mednarodnih sil Isa, ki jim poveljuje Nato.

Zaradi nasilja oz. pomanjkljive varnosti volilna komisija ni odprla 312 od skupno 6500 volišč. Rezultat pa je bil na splošno boljši od pričakovanega, saj je komisija opozorila, da bi lahko ostalo zaprtih okoli 10 odstotkov od skupno 7000 naročtovanih volišč. Volilna komisija se je nato odločila, da bodo volitve potekale na manjšem številu volišč.

Po zaprtju volišč se je že začelo šteje glasovnic, ki pa se bo najverjetnejše zavleklo do začetka septembra. Največ možnosti za zmago ima sedanji predsednik Karzaj, njegov največji tekmec, nekdanji zunanj minister Abdulah Abdullah pa upa predvsem, da Karzaj ne bo zbral dovolj glasov za zmago že v prvem krogu. Če bo prišlo do drugega kroga, bo najverjetnejše potek oktobra, po muslimanskem svetem mesecu ramadanu, ki se začenja danes.

Karzaj je svoj glas oddal v deški gimnaziji v Kabulu, nedaleč od svoje strogovarowane predsedniške palače. "Afganistanski narod prosim, naj pride in glasuje, tako da bo s pomočjo njihovih glasov država postala mirnejša, varnejša in boljša," je ob tem dejal nasmejani Karzaj, ki je tudi dejal, da ga nasilje talibanskih upornikov

Kljub temu, da je tudi včeraj prišlo do številnih talibanskih napadov, so volišči v večjem delu države mirno v vrstah čakali, da pridejo na vrsto; precej je bilo tudi žensk, na vseh voliščih pa so vladali izredni ukrepi

ANSA

na dan volitev ne skrbi. Menil pa je tudi, da bi bil samo en krog volitev v interesu afganistanskega naroda.

Svoj glas je kasneje, prav tako v Kabulu, oddal tudi Abdullah. Volitve je označil za "dan sprememb, dan upanja". Kot je dejal, so volitve "pozitivna" priložnost, vendar pa ga skrbi grožnja talibanskih napadov s ciljem zmotiti volilni proces.

Ob predsedniških volitvah so sicer potekale tudi volitve v pokrajinske svete v 34 pokrajinal. Za skupno 420 sedežev se je potegovalo 3196 kandidatov, vključno s 328 ženskami, ki imajo sicer v svetih zagotovljenih najmanj četrtnino sedežev.

Relativno miren potek volitev v Afganistanu so že pozdravili tudi v svetu. Bella hiša je povabilo pogum Afganistanec, ki so se uprli grožnjam talibov. Generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen pa je še med volitvami ocenil, da potekajo "vzpodobno" in da je to "jasen dokaz, da Afganistanci želijo demokracijo in svobodo in da zavračajo terorizem". Volitve je kot "pomemben dogodek v zgodovini demokratičnega razvoja Afganistana" pohvalila tudi nemška kanclerka Angela Merkel, nemški zunanj minister Frank-Walter Steinmeier pa jih je ocenil kot "uspeh demokracije" po 30 letih vojn v državi.

Tudi Evropska unija je že pred volitvami pozvala Afganistane, naj se udeležijo volitev in naj se ne ustrašijo občasnih pojmov nasilja. Gre za "zelo pomemben dan, ki bo določil pot v demokracijo za afganistsko državo in njene prebivalce", je v Bruslju dejal tiskovni predstavnik Evropske komisije John Clancy, pa tudi generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je Afganistane pohvalil, ker so se udeležili volitev kljub grožnjem z napadi. (STA)

PEKING - Prvi uradni obisk Tadića

Strateško partnerstvo Kitajske in Srbije

PEKING - Srbski predsednik Boris Tadić se je v okviru prvega uradnega obiska na Kitajskem, kamor je prispel v sredo, včeraj sestal s kitajskim predsednikom Hu Jintaom, s katerim sta podpisala sporazum o oblikovanju strateškega partnerstva med državama, poročanje kitajske tiskovne agencije Xinhua povzema francoski AFP. "Odkar ste prevzeli položaj srbskega predsednika, ste vedno cenili odnose med Kitajsko in Srbijo in prispevali k razvoju dvostranskih vezi," je po poročanju Xinhua pred podpisom podpisom sporazuma dejal Hu.

Tadić je v sredo prispel na enotenski obisk na Kitajsko, v okviru katerega bo med drugim obiskal severno province Shaanxi in finančno središče Šanghaj. Srbski predsednik je Kitajsko že obiskal leta 2005 in nato spet lani, ko se je udeležil otvoritvene slovesnosti ob začetku olimpijskih iger, vendar je to njegov prvi uradni obisk v obdobju samostojne Srbije, od katere se je leta 2006 odcepila Crna gora.

Tadić je včeraj med drugim pozval

h krepiti trgovinskih vezi med državama. Trgovska menjava med Srbijo in Kitajsko je v prvih petih mesecih leta znašala 125 milijonov dolarjev, kar je 33 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Državi imata dobre odnose, odkar je Kitajska zavrnila priznanje neodvisnega Kosova, ki se je od Srbije odcepilo lani, Peking pa je Beogradu celo ponudil podporo pri diplomatskih prizadevanjih proti poteci Kosova.

Tadić in Hu sta tudi včeraj izrazila vzajemno podporo ozemeljski celovitosti obej držav. Srbija naj tako ne bi vzpostavila uradnih odnosov s Tajvanom in bo še naprej nasprotovala vsakršni obliku njegove neodvisnosti, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Kitajska pa drugi strani meni, da je najboljši način za reševanje vprašanja statusa Kosova izdelava načrta, sprejemljivega za obe strani, prek dialoga med vlado Srbije in pristojnih oblasti na Kosovu ter v skladu z mednarodnim pravom, načeli listin ZN in resolucijami Varnostnega sveta ZN. (STA)

Eulex: Še prezgodaj za sodelovanje s srbsko policijo

PRIŠTINA - Vodja misije EU na Kosovu Eulex Yves de Kermabon je po včerajšnjih pogovorih v Prištini povedal, da je še prezgodaj za oceno o tem, kdaj bo podpisani protokol o policijskem sodelovanju s srbskim notranjim ministrtvom. Kot so dejali de Kermabon in kosovski predstavniki, imajo o tem dokumentu različna stališča. "Zgodaj je za ocene. Smo v procesu skupnega dela in bomo videli. O tem boste obveščeni čim prej, ko bo mogoče," je dodal vodja Eulexa na novinarski konferenci, potem ko se je v Prištini sestal s kosovskim predsednikom in premierom, Fatmirjem Sejdijem in Hashimom Thacijem.

Po njegovih besedah je Eulex sicer podpisal podobne protokole z drugimi državami v regiji in ponovil, da ne gre za podpis nekega dokumenta v imenu Kosova. "Eulex ne more in ne bo podpisal nobenih protokolov v imenu Kosova," je pristavljal. Sejdij in Thaci pa sta ponovno poudarila, da so zgodji kosovske institucije pooblaščene za podpis sporazuma v imenu Kosova. Po besedah Thacija je bil interes Kosova vedno imeti dobre odnose tudi s Srbijo, vendar pa je primanjkovalo in še primanjkuje volje Beograda za to.

Francija zaključila drugo fazo iskanja črnih skrinjic airbusa

PARIZ - Francoski preiskovalci so včeraj zaključili drugo fazo iskanja črnih skrinjic letala francoske letalske družbe Air France, ki je 1. junija med letom iz Ria de Janeira v Pariz strmoljalno v Atlantski ocean. Francoski urad za preiskave in analize (BEA) je v izjavi sporočil, da je iskalna ladja, ki je vodila iskanje črnih skrinjic letala, že zapustila prizorišče. S tem se je končala druga faza iskanja skrinjic, v prihodnjih tednih pa se bodo preiskovalci in strokovnjaki dogovorili o morebitni sprožitvi tretje faze iskalne akcije.

V nesreči airbusa A330 je umrlo vseh 228 ljudi na krovu. Brazilsko vojsko je konec junija končala iskanje trupel in ostankov ponesrečenega letala. Med 26-dnevno operacijo, v kateri so sodelovali tudi francoski letalci ter francoska, španska in ameriška letala, so našli 51 trupel in okoli 640 kosov letala.

GORICA - Septembra bodo tehnični uradi razpisali javno dražbo

Osrednji del Travnika nared pred koncem leta

Na viaduktu med Gorico in Ločnikom se bodo dela lotili 25. avgusta, 31. avgusta bo na vrsti ulica Garibaldi

Na Travniku manjka še razsvetljava in urbana oprema

BUMBACA

Gradbena dela na Travniku, ki so spo mladi zaradi »razporoke« med goriško upravo in podjetjem Luci Costruzioni ob stala na mrtvi točki, bodo v doglednem času ponovno stekla. Tehnični uradi občine bodo namreč septembra razpisali javno dražbo, s katero bodo določili podjetje, ki bo dokončalo osrednji del trga. »Ureditev predora Bombi in gradnjo dostopa na grad z vzpenjačo bomo oddali z drugima dve ma licitacijama,« je včeraj povedal župan Ettore Romoli, ki se bo na račun Travnika in drugih javnih del sestal danes z vodjo tehničnih uradov Ignaziom Spanojem.

»Upamo, da bo pred koncem avgusta direktor del Vittorio Ranalletta preveril in izračunal, kolikšen del projekta je že iz vedlo podjetje Luci Costruzioni. Tako tem bomo razpisali javno dražbo za dokončno ureditev osrednjega dela trga. Treba je še poskrbeti za razsvetljavo, posaditev dreves in namestitev druge urbane opreme, kot so klopi in cvetlična korita. Izključna cena bi ne smela presegati 500.000 evrov, kar nam bo omogočilo, da oddamo dela po hitrejšem postopku, ki ga predvideva nov deželni zakon 2/2009. Druga možnost je, da razsvetljavo in namestitev opreme "razdelimo", oz. da ju oddamo na dveh ločenih licitacijah,« je pojasnil župan Romoli, ki računa, da bo ta sklop del dokončan pred koncem leta: »Če se bo vse iztekle, kot bi moral, bo osrednji del trga na red v treh ali štirih mesecih.«

V ponedeljek, 24. avgusta, se bodo delavci vrnili na trg sv. Antona, in Raštel ter v ulici Monache in Cocevia: »Ulica Monache in Raštel sta v bistvu dokončana, če izvzamemo razsvetljavo. Do rahle zamude je prišlo v ulici Cocevia, kjer je treba obnoviti tudi plinsko napeljavko in kanalizacijo. Zradi tega bo moralno podjetje nekaj časa zapreti promet ulico D'Annunzio. V ponedeljek, 31. avgusta, pa bo ponovno zaživel gradbišče v ulici Garibaldi. Sodišče iz Trevisa je pred nedavnim uradno proglašilo stečaj podjetja Penzin, ki je bilo zadolženo za obnovo ulice. To nalogo je prevzela družba SAEM-SMC iz Milana, ki je v navezi s podjetjem Penzin zmagała na javni dražbi za obnovo ulic Monache, Garibaldi in Mazzini. Družba zagotavlja, da bodo dela zaključena do sredine decembra. Pred koncem leta bo po vsej verjetnosti že odprto tudi novo parkirišče v ulici Morelli, ki ga je najela naveza goriških podjetnikov. Vhod bo urejen iz ulice De Gasperi, izhod pa bo v ulici Morelli. Prostora bo za približno 38 avtomobilov.«

Ob delih v mestnem središču se bo do prihodnjih teden začela tudi popravila viadukta Ragazzi del '99, na cesti med Gorico in Ločnikom. Podjetje bo odpravilo razpoložko, zaradi katere je promet po nadvozu že več mesecev oviran, in nadomestilo dilatacijske spoje. »Promet bo kljub temu potekal v obe smeri. Dela bodo trajala približno dva tedna,« je zaključil Ettore Romoli. (Ale)

MARINA JULIA

Voda je čista

Morska voda v Marini Julii ostaja čista. O tem pričajo meritve deželne okoljske agencije ARPA, ki je zadnje analize kakovosti vode v priljubljenem letoviščkem kraju na Tržiškem opravila sredi avgusta. V vzorcu vode, ki ga je analizirala okoljska agencija, je bila stopnja koliformnih bakterij, fekalnih bakterij in streptokokov pod mejno vrednostjo.

»Sodelovanje med vsemi zainteresiranimi akterji teritorija je obrodilo sadove. Analize agencije ARPA so potrdile pozitiven trend in pravilnost vsebine študije, ki je bila opravljena. Ko ni obilnih padavin, je morska voda v Marini Julii čistejša, kar dokazuje, da na njeno kakovost vpliva onesnaženost Soče,« je povedal tržiški občinski odbornik Paolo Frittitta in poudaril zadovoljstvo občinske uprave. »Septembra bomo sklicali delovno omizje, ki bo ocenilo do sedanje delo in preučilo posege, ki jih bomo še morali izpeljati. Ciljamo na to, da bomo občanom vedno lahko nudili čisto morje,« je poudaril odbornik Frittitta.

TRAVNIK - Odločilno vlogo odigravajo tamkajšnji lokalni

Kljub gradbišču oživljajo trg

Dobrodošla pobuda upravitelja kavarne Vittoria, ki je med Hišo filma in Neptunovim vodomotom namestil mizice in pult

Travnik še ni dokončan, saj na njem manjkata razsvetljava in urbana oprema, s časom pa le začenja postajati kraj srečevanja, kot se mestni trg spodobi. Odločilno vlogo pri oživitvi imajo tamkajšnji lokalni, ki ljudi privabljajo, da si v vročih poletnih večernih privoščijo osvežilno pijača na prostem. Na dober odziv je naletela predvsem ideja upravitelja lokalov Vittoria Danijela Sobanija, ki je s stoli in mizicami napolnil praznino med Hišo filma in Neptunovim vodomotom, na trg pa je pred dve ma tehnoma namestil tudi pult. Da bi bilo vzdusje še prijetnejše, je na mizice namestil svečke, ki mehko osvetljajo družabne večere na Travniku. »Mnogim je bila novost všeč, saj pripomore k oživitvi trga, ki je drugače neizkoriscen,« pravi Sobani in dodaja, da bo zunanjji pult deloval vsaj do konca septembra, če bo seveda vreme ugodno. »Upraviteljem lokalov smo enkrat dolovili, da namestijo mizice, kakor želijo. V prihodnosti pa namestimo izdelati pravilnik, ki bo to urejal,« napoveduje župan Ettore Romoli.

Mladina pred travniškim lokalom Vittoria

BUMBACA

TRAVNIK - Cona za pešce je nekaterim voznikom deveta briga

Divje parkiranje

Izjema so stanovalci ter trgovci in upravitelji lokalov, ki morajo omogočiti dostop dobaviteljem

Avtomobila na območju za pešce v bližini predora Bombi

Že res, da v goriškem mestnem središču primanjkuje parkirišče, to pa ni opravljilo za divje parkiranje sred travniške ploščadi, ki so jo na novo pretlakovali z namenom, da bo pripadala le pešcem. Marsikateri voznik se ne zmeni za prepoved parkiranja in niti za možnost, da bi kamnitno podlago lahko pokvaril, ter parkira, kjer se mu zljubi. To lahko vsakdo opaža ne le na Travniku, a včasih tudi v Raštelu, ki ga ravno tako še obnavljajo. Nekateri avtomobilisti zapelejajo kar po območju za pešce, čeprav je to prepovedano. Izjema so seveda stanovalci, ki tam živijo in svoje vozilo lahko pripeljejo v garažo, ter trgovci in upravitelji lokalov, ki morajo omogočiti dostop dobaviteljem. Z njimi pa nimajo nič opraviti posamezniki, ki se odpravljajo z avtomobilom čez pretlakovani trg samo zato, da parkirajo pred kavarno in si privoščijo kavico. Medtem ko občinska uprava napoveduje vojno kolesarjem, se marsikdo sprašuje, zakaj ne pošilja pogosteje mestnih radarjev na Travnik.

GORICA - Sv. Ana Parkirišče namesto remize

Namesto remize bodo uredili parkirišče. Goriški župan Ettore Romoli je včeraj napovedal, da bodo v ponedeljek, 24. avgusta, začeli rušiti bivšo remizo goriške policije v ulici Cipriani. Prostorne hale, kjer s nekoč shranjevali policijska vozila, bodo porušili, na njihovem mestu pa bodo v prihodnjih mesecih uredili nekaj gredic in več parkirnih mest, ki bodo v mestni četrti sv. Ane prav gotovo dobrodošla.

Na območju remize v ulici Cipriani je prejšnja občinska uprava nameravala urediti četrti ekološki otok, občinski odbor Ettoreja Romolija pa je odobril sklep, ki je namesto zbirališča za odpadke vključeval v dokončni in izvršni načrt ureditev parkirišča. Nekdanjo remizo je občina nameravala porušiti že na začetku letosnjega leta, zaradi birokratskih zapletov pa je prišlo do zamude.

GRADIŠČE - Po zaostritvi režima v centru CIE neprestano vre

Sedmerica priseljencev skozi rešetke na svobodo

Kljub ramadanu oblasti ne bodo preklicale izrednih razmer

Illegalca za rešetkami

BUMBACA

V centru CIE pri Gradišču neprestano vre, to pa zaradi zaostritve italijanske zakonodaje s področja ravnanja z nezakonitimi priseljenci. Včeraj navsezgodaj je iz njega zbežalo devet oseb. Dva učenika so kmalu prijeli, sedmim pa je uspeло zabrisati za sabo vsako sled. Zaradi ponovnih izgredov bodo v centru za identifikacijo, pridržanje in izgon priseljencev še naprej veljale izredne razmere, ki so jih nameravale oblasti preklicati zaradi muslimanskega svetega meseca ramadana.

Deveterici, ki je včeraj zbežala, je uspel podvиг v slogu begov iz zapora, od katerega je center CIE v bistvu težko razlikovati. Po razpoložljivih informacijah je sedem pridržanih priseljencev pobegnilo skozi železne rešetke, ki so vgrajene v stene sob in jih je uspelo razsiriti s pripomočki vsakdanje rabe. Dvema se beg ni obnesel, saj so ju agenti prijeli na strehah strukture. Na goriški prefekturi so povedali, da med učeniki je bilo šest Alžircev, trije pa so bili Tunizijci; nesrečnež, ki so jima preprečili beg, sta bila Alžirca, so še pojasnili. Ostalih sedem še iščejo.

Sedmerici je beg uspel, čeprav je v strukturi pri Gradišču veljal poustreven režim bivanja, ki so ga uvelodili po vstaji izpred desetih dni. Protest je izbruhnil 9. avgusta, ko se je okrog sto priseljencev povzelo na strehe in povzročilo večjo gmotno škodo. Ko se je punt polegel, so sile javnega reda evidentirale trideset najbolj razgretih puntarjev in jih preselile v center CIE pri Milanu, kjer je ravno tako izbruhnil silovit protest, v Gradišču pa je začel veljati restriktivni režim bivanja. Pridržani ljudje so se morali zadrževati izključno v svojih bivališčih, prepovedano jim je bilo prezivljanje časa na prostem ali v skupnih prostorih, na primer v jedilnici, na igrišču itd. Na goriški prefekturi so povedali, da se je stanje v zadnjih dneh pomirilo in se je napetost večinoma polegla, zato pa so že razmišljali, da v vidiku ramadana ponovno vzpostavijo normalne razmere bivanja in pridržanim vrnejo nekoliko svobode na območju centra. Po včerajšnjem begu štirih Alžircev in treh Tunizijcev o tem ne razmišljajo več. Odložili so preklic izrednih razmer v strukturi, v kateri je danes zaprtih 187 oseb in v katero lahko sprejmejo največ 198 nezakonitih priseljencev, pa čeprav ta številčna omejitev v preteklosti pogosto ni bila upoštevana.

»Temperatura« v centru se je začela skokovito višati, ko je italijanska vlada pod pritiskom Severne lige uvedla strožji režim ravnanja z nezakonitimi priseljenimi in obdobje pridržanja v centrih CIE podaljšala s 60 na 180 dni.

ROŽNA DOLINA - Usoda stavbe ob judovskem pokopališču še neznana

V igri tudi prejšnji najemnik

Spet igralni salon ali dom krajevne skupnosti? - Vodopivec: »Ker imamo nekaj lastnih svežih idej, objekta morda sploh ne bomo oddali!«

Z objekta pri judovskem pokopališču v Rožni Dolini so odstranili vse napise in dekoracije, ki je spominjala na nekdanji igralni salon

FOTO T.B.

Z avgustom se je nekdanemu najemniku stavbe ob judovskem pokopališču iztekel najemna pogodba, v krajevni skupnosti Rožna Dolina pa se, kot nam je včeraj razkril njen predsednik Valter Vodopivec, »pojavljajo nove, zanimive ideje« o tem, kdo bo stavbo ponovno oživel in s katerimi vsebinami. Podjetje MAKO, ki je igralniško dejavnost aprila preselilo na novo lokacijo, v prenovljen salon pri krožišču v Rožni Dolini, je s stavbo sicer že odstranilo (skorajda) vse označke svoje, za mnoge za to lokacijo neprimerne dejavnosti.

»Novi najemnik še ni izbran in tudi vsebine še niso določene,« je včeraj zatrdil Vodopivec, ki pravi, da je o teh novih idejah, kaj storiti s stavbo in s prostori, ki merijo okrog 200 kvadratnih metrov v dveh etažah, še preuranjeno govoriti. »Vse je še odprtlo, ponudbe še zbiramo, a glede na to, da imamo nekaj novih lastnih svežih idej objekta morda sploh ne bomo oddali, ampak ga bomo tržili kar sami,« je povedal in ostal kar se da skrivosten glede vsebine teh »idej«. Diplomatsko odgovarja, da bo stavba, za katero je pred meseci pokazala interes judovska skupnost iz Trsta, »morda ostala brez najemnika,« s čimer razkrije, da je podjetje MAKO še vedno v igri. Zdaj prazna stavba temeljite obnove sicer ne bo potrebna, »treba jo bo le malce popraviti, očistiti notranjost, prebeliti stene in kaj podobnega, sicer pa tudi to čaka na odločitev, komu in čemu bomo stavbo namenili. Vse je odvisno od novih vsebin in najemnika, saj se bomo glede ureditve odločili skupaj,« še dodaja Valter Vodopivec. (tb)

NOVA GORICA

Gripa A, cepivo čez dober mesec dni

»Ostajamo pri 29 potrjenih primerih okužbe z virusom nove gripe,« nam je včeraj na vprašanje, kakšno je trenutno stanje obolelih, odgovoril vršilec dolžnosti strokovnega direktorja zavoda za zdravstveno varstvo Nova Gorica, Marko Vudrag. »Ne izključujemo večjega števila obolelih, a potrjenih je toliko primerov, drugi so bili pač stvar preseje lečeciga zdravnika. Nismo zaskrbljeni, saj je stanje umirjeno, tudi zato, ker zdaj ni sezona gripe, pa tudi zato, ker je pri vseh evidentiranih primerih okrevanje potekalo brez komplikacij,« je še dodal. Da je tako, potrjuje tudi okoliščina, da nihče od obolelih na novogoriškem območju ni končal v bolnišnici.

Na slovenskem ministrstvu za zdravje so v sredo potrdili, da bo Slovenija prve doze cepiva proti virusu dobila konec septembra ali v začetku oktobra, takrat pa bodo, tudi na območju novogoriškega zavoda za zdravstveno varstvo, lahko izvedli prva cepljenja. Kot znano, v sosednji Italiji naj bi bilo cepivo na razpolago šele sredi novembra. Na novogoriškem zavodu so prav včeraj gostili konferenco z najvišjim državnim vrhom, na kateri so razpravljali o pripravah na jesen in zimo, ko - tako Vudrag - »pričakujemo, a brez zaganjanja panike, prosim, porast obolelih za novo gripo«. Zdravstvo naj bi bilo po njegovih besedah pripravljeno, določili so ekipe, ki bodo cepljenja izvajale, cepilna mesta in ciljne skupine, ki naj bi bili deležne prvih doz cepiva. Do konca leta bo Slovenija zagotovila 400 tisoč doz za 200 tisoč ljudi - dve dozi za vsakega posameznika z enomesечnim zamikom -; v prvem od štirih ciklusov naj bi cepili skupine, pomembne za »funkcioniranje države«, torej delavce v javnih službah, med njimi zdravstvene delavce, policiste in gasilce. Med prvimi »izbranci« so seveda tudi vse rizične skupine - otroci, nosečnice in kronični bolniki. Stroške cepiva naj bi krila država, stroške cepljenja pa bo potreben plačati; po prvih napovedih naj bi posamezniki odšteli okoli sedem evrov.

Spomimo, Nova Gorica je v srednje pozornosti v Sloveniji stopila 18. julija letos, ko so zabeležili prvi množični primer okužbe z novim virusom gripa A. Približno 30 srednješolcev, ki so se vrnili z maturantskega izleta na grškem otoku los, so takrat zaradi znakov okužbe z virusom odpeljali v novogoriški zdravstveni dom, na Inštitutu za varovanje zdravja v Ljubljani pa so potrdili pozitivnost nekaterih odvetih brisov in iz dneva v dan potrjevali nove primere. (tb)

VIPAVSKA DOLINA - Breskev občutno več od dolgoletnega povprečja

Letos jim ni treba na tuje

Ajdovski Fractal je od vipavskih in goriških sadjarjev odkupil kar 70 odstotkov več breskev kot lani

Ajdovski Fractal je letos od vipavskih in goriških sadjarjev odkupil 2.674 ton breskev, kar je kar 70 odstotkov več kot lani. S tem je bilo preseženo tudi dolgoletno povprečje, ki je 2200 ton, kar pomeni, da se ajdovskemu podjetju po dodatnih količinah ne bo treba ozirati v tujino.

»Letos kaže bistveno bolje kot lani, z odkupom in količino smo zadovoljni,« pravi direktor nabave Uroš Lozej, kar pomeni, da bodo domače breskeve zadostovale in da se letos ne bo ponovila zgoda iz preteklega leta, ko je Fractal po breskev moral na tuje, predvsem na špansko tržišče. Breskeve so letos sicer odkupovali tudi druge v Sloveniji, v Krškem so npr. prevzeli približno 150 ton, a glavnina pridelave in odkupa ostaja Vipavska dolina in Goriška, kjer Fractal v zadnjih dveh letih sadjarjem pomaga tudi pri obnovi breskovičnih nasadov.

»Klub temu, da je bila povprečna količina letos presežena, to ni vplivalo na kakovost. Ta je sicer povprečna, a za dokončno oceno potrebujemo še kak mesec,« je Lozej komentiral letošnjo kakovost breskev, ki jih je Fractal prevzema na dveh odkupnih mestih, na sedežu družbe v Ajdovščini in na odkupni postaji v Dornberku, dnevne količine pa so bile zelo različne: »V sredo, zadnji dan odkupa, smo prevzeli le 30 ton, kar je minimalna količina za pridelavo, nasprotno pa moram omeniti dan, ko smo odkupili kar 294 ton, kar je zelo veliko tudi za Fractal. Breskeve je v kašo namreč potrebo predelati v enem dnevu, ker hitro zori. Kaj hitro pride do gnitja in s tem posledično do slabše kakovosti.« (tb)

Letos glavnina pridelave in odkupa breskev ostajata Vipavska dolina in Goriška, kjer Fractal v zadnjih dveh letih sadjarjem pomaga tudi pri obnovi breskovičnih nasadov

STARANCAN - Festival multimedije umetnosti DobiArtEventi

Kalejdoskop ustvarjalnosti s sodobnim utripom

Zlatko Kaučič BUMBACA

iz Srbije, Litve in Italije; sledili bodo electro pop z videmskim bendom Faula Prohect, rock eksperimental s skupino Cameramia iz Vidma in techno DJ set Miss Soulfly z Rijeke. Festivalski program se bo nadaljeval 25. avgusta in zaključil 29. avgusta, med nastopajočimi pa naj omenimo Zlatka Kaučiča, enega najboljših evropskih jazzovskih bobnarjev in tolkalcev, ki bo nastopil 27. avgusta. Program je na voljo na spletni strani www.dobbialab.net; dogajanje se bo začenjalo ob 21.30, vstop bo prost.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »S. Darko«.

Dvorana 2: 17.40 - 19.50 - 22.10 »I love Radio Rock«.

Dvorana 3: 18.00 »Harry Potter e il principe mezzosangue«; 21.00 »La mima luna«.

V PARKU SKUPNOSTI ARCOBALENO: 21.00 »L'ospite inatteso«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »S. Darko«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Il messaggero«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Alien in soffitta«.

Dvorana 4: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Il mistero della pietra magica«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Sex Movie in 4D«.

Koncerti

NOTE V MESTU 2009: v torek, 25. avgusta, ob 20.30 v parku Attems v Podgori koncert kvarteta Sax4et; 2. septembra ob 20.30 v cerkvi pri Madonini koncert gojencev, ki so se udeležili tečaja kitare glasbene fundacije »Città di Gorizia«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so bile ponovno objavljene pokrajinske lestvice učnega osebja slovenskih šol, dopolnjene s kandidati, uvrščeni na lestvice goriške pokrajine, ki pa so zaprosili za vpis tudi na rep tržaških lestvic.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo zaradi novih pravil letos podlejanje letnih suplenc za tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorijah Nižje srednje šole »S. Kosovel« na Općinah, Bazovišča ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtce in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje srednje šole. Kdor bi se podelitev ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolni pooblastilo. Tazdevni obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsaj 24 ur prej objavljen na oglasnih deskah tržaškega in goriškega urada.

Obvestila

DRŽAVNA KNJIZNICA v ul. Mameli v Gorici bo do 22. avgusta zaprta. Možni bosta le izposoja in vrnitev knjig med 10. ure in 12.30.

»Casoni« bodo postali hotel

Dežela FJK bo namenila preko 300 tisoč evrov za povečanje prenočitvenih kapacitet v okviru projekta za urešnictvo hotela v t.i. »casonih« v Gradeški laguni. Značilne stavbe nameravajo povezati in jih tržiti kot skupno hotelsko ponudbo. S sklepom deželne vlade je včeraj javnost seznanila gradeška občina, ki sporoča lastnikom »casonov« in ribiških objektov na območju, opredeljenem v razpisu, da bo rok za vložitev prošenj zapadel 7. septembra letos. Obenem na občini prisegajo, da v Evropi bo to edini primer tovrstne hotelske ponudbe v laguni.

Sodobna vizija odporništva

Ljudstvo osvoboditve, sodobna vizija odporništva. To je naslov razstave, ki jo je pravil podmladek ronške sekcije VZPI-ANPI in jo bodo odprli danes ob 19.30 na prireditvenem prostoru v Selcah, kjer poteka tradicionalni partizanski miting. Jutri z začetkom ob 19.30 bo na istem priporočil tudi projekcija filma Akropolis in Ko ogenj ugasne avtorja Ivana Gergoleta.

Priljubljena Poletna scena

Na vse bolj priljubljeni Poletni sceni Kluba goriških študentov (ob Baru Center, na ploščadi med novogoriško knjižnico in gledališčem) ta konč tedna ponovno dočaja. Drevi nanjo stopa cerkniško-tolminsko-idrijska naveza Poltronja Express, Giorgio Marin, odbornik občine Gradež, ter Serena Agazzi, goriška predstavnica humanitarne organizacije UNICEF.

Enotedenski izpopolnitveni plesni tečaj bo potekal v prostorih kongresne palace v Gradežu vsak dan od 22. avgusta do 28. avgusta. Udeleženci bodo lahko ob plačilu vpisnine pri društvu Arabesque (cencolab@albamail.it) izbirali med usposabljanjem v različnih plesnih vrsteh baletu, modernem ali klasičnem in swing plesu. Tečaji bodo potekali pod vodstvom kubanske plesalke Georgine Ramos Hernandez in Japonke Ranko Yokoyama. Med voditelji bosta tudi dva Slovenca, in sicer Matej Selan, plesalec pri SNG opera in balet Ljubljana, ter Kristina Champaigne iz Ljubljane, ki pleše v newyorski plesni šoli Alvin.

Plesne tečaje bo v sredo, 26. avgusta, z začetkom ob 21. uri, v kongresni dvorani v Gradežu, sklenil festival baleta, na katerem se bodo občinstvu predstavili plesalci, ki tekmujejo na deželnih in državnih ravni. Denar za vstopnino bo v celoti namenjen organizaciji UNICEF, ki skrbi za otroke v stiski. (VaS)

POHOD OD ŽELINA DO VOJSKEGA - v spomin na prenos več kot sto ranjencev od Cerknega do Črnomlja leta 1944 - bo 29. avgusta. Zbirališče in odrh sta predvidena ob 7. uri, prihod na Vojsko ob 16. uri, po slovesnosti bo vrnitev z avtobusi v smeri Idrije in Želina; informacije, vpis in zavarovanje na tel. 348-529865.

SDPG obvešča, da izlet na Pelmo v petek, 28. in soboto, 29. avgusta, odpade zaradi organizacijskih težav.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 13. do 18. oktobra tradicionalni izlet »Po potek spominov« in »Na mandarine« za obisk krajev Bihač, Kozara, Drvar, Ajce, Travnik, Sarajevo, Foča, Čapljina, Medžugorje, Mostar, dolina Neretve, Gradač itd. Je še nekaj prostih mest v avtobusu. Vabljeni so tudi prijatelji s Tržaškega; vpisujejo Saverij R. (tel. št. 0481-390688), Ivo T. (0481-882024), Ema B. (0481-21361) in Ana K. (0481-78061).

Poslovni oglasi

SOCIALNA ZADRUGA ISČE vzgojitelje z višješolsko ali univerzitetno diplomo in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje goriška pokrajina in Tržič. Dobro znanje slovenskega jezika. Poslati curriculum v italijanščini na fax 040-232444.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 10.00, Marcello Corsilla iz mrtvačnice splošne bolnišnice v cerkev »S. Redentore« in na glavno pokopališče; 12.30, Gerarda Spagnuolo iz doma za ostarele v Gradežu v cerkev Device Marcelliane in na glavno pokopališče.

DANES V ŠTANDREŽU: 10.00, Venče Tabaj iz splošne bolnišnice v Gorici v župnijsko cerkev in na pokopališče.

Ob boleci izgubi dragega VENČETA TABAJA izreka Valentini in družini iskreno sožalje

Stefano z družino

NOGOMET - Pričetek A-lige

Obeta se dvobojo med Interjem in Juventusom

Milan doslej predvsem »reševal blagajno« - Pregled ostalih moštov

Znova Inter ali bo po štirih letih le prišlo do spremembe na vrhu? To je vedno glavno vprašanje pred pričetkom nove sezone v italijanski A-ligi. Na papirju so črnodri še vedno glavni favoriti za novo lovorko, vendar se je med kupoprodajno borzo Juventus okreplil in je morda zdaj razlika med tem dvema ekipama manjša.

ZA NASLOV – Zelo konkretno so torej možnosti, da bo boj za naslov zadeval izključno dve ekipi in v primeru, da ena od teh odpove, bo prvenstvo že predčasno končano. Inter je zapustil glavni aktor zadnjih treh naslovov (tisti, ki so jih črnodri osvojili »na igrišču«) Zlatan Ibrahimović. Njegova selitev v Barcelono je za Morattijevo društvo boleča, a v napadu ima zdaj Inter celo več kakovostnih igralcev z različnimi značilnostmi. Dvojica Milito-Eto'o bi lahko postala res smrtonosna kombinacija, a Inter mora povsem spremeniti svojo igro, ki je prej slonela na enem igralcu, kar bo morda zahtevalo obdobje uigravanja.

Če pri Interju predstavlja znak kontinuitete trener Jose' Mourinho, sta ostala dva tekmeča za naslov, Milan in Juventus, z revolucijo začela ravno na klopi. Milan bo doslej vodil Leonardo, medtem ko bo črnobelego treniral Ciro Ferrara. Pri Milanu so okrepili in pomladili obrambo, kar je bilo neobhodno potrebno, a ni zagotovil, da bodo novi nakupi na nivoju. To velja za napadalca Huntelaarja, saj si je Leonardo želet Luisa Fabiana... Kajkaja pa je tako in takoj nemogoče nadmetiti. Navijači Milana so razočarano sledili »calciomercatu« in nezaupanje tudi nekajkrat jasno in glasno izrazili.

Drugače velja za Juventusove najavače, ki so masovno sledili poletnim pripravam v Pinzolu in z optimizmom gledajo na novo sezono. Diego je češnja na torti uspešne politike društva, ki je v teh letih okrepilo moštvo, ne da bi zaradi tega izpraznilo društvene blagajne. V vezni vrsti bo zdaj igral glavno vlogo Felipe Melo, medtem ko sta obrambo okreplila »povratnik« Cannavaro in Caceres. Le napad je ostal nespremenjen oziroma spremenil se je le to, da imata Trezeguet in Del Piero leto več...

Pri Juventusu si veliko obetajo od Diega (desno)

ANS

ZA LIGO PRVAKOV/EVROPSKO LIGO

Čeprav se je Roma ošibila med poletnim prestopnim rokom (Aquilani), bo trener Spalletti gotovo dobil rešitev, ki bo omogočila ekipi iz večnega mesta, da popravi slab vtis iz lanske sezone. V boju za četrto mesto bo Roma imela zlasti enega nevarnega tekmeča, Fiorentino. Toskanci se so sicer odpovedali Felipeju Melu, a od Juventusa sta v zameno prišla Marchionni in Zanetti, ki lahko omogočita kakovostni skok, če ju ne bodo obremenjevale poškodbe. Zelo globoko je segel v žep predsednik Napolija De Laurentiis, ki je rešil z nakupom De Sanctisa problem vratarja in z nakupom Quagliarellje problem napada. A ekipa se zdi kot »brez srca«. Bomo videli, ali bo trenerju Donadoniju uspelo spremeniti ta vtis. V boju za mesta tukaj pod vrhom se bodo lahko vključili še Lazio (Lotito odlično upravlja ekipo in nakup Cruza bi lahko bil celo poteza poletja), Genoa (trener Gasperini je jamstvo za lepo igro, a Milito je nenadomestljiv, tudi najboljši Crespo ni na nivoju »Principeja«), Palermo (Zengi bo uspelo z Zamparinijem celo sezono preživeti pod isto streho?), Sampdoria (novi trener Del Neri lahko računa le na zelo solidno napadalno dvojico Cassano-Pazzini) in Udinese, o katerem poročamo posebej.

ZA OBSTANEK – Ostalih devet ekip bo ciljalo na miren obstanek v ligi z večjimi ali manjšimi možnostmi, da ta cilj tudi izpolnijo. Še najbolj trnjeva pot čaka Livorno, ki je najbolj šibek od trojice, ki je lani napredovala iz B-lige. Sam Lucarelli obstanka ne more zagotoviti. Težave naj bi imela tudi Bari in Parma. Moštvo iz Apulije je v B-ligi igralo odlično, a zamenjava na klopi (lanski trener Conte se je skregal z vodstvom društva, tako da ga je nasledil izkušeni Ventura) bi lahko bila usodna. V Parmi so bili med poletjem kar aktivni in so poskušali zadovoljiti trenerja Guidolina, vendar je izločitev iz italijanskega pokala alarmantna.

Atalanta stopa v novo sezono v bistvu nespremenjena (le Floccarija je zamenjal Acquafranca), ravno tako Bologna, kar za ekipo, ki se je resila zadnji treneutek, ni pozitivno. V Cagliariju so zadržali vse najboljše igralce in tudi odličnega trenerja Allegrija, medtem ko v Catanijskem stadio na novega trenerja Atalantije. A če Mascara ne ponovi lanske sezone bi pod Etno lahko zašli v težave. V znamenju kontinuitete (napadalna dvojica Bogdani-Pellissier) je tudi Chievo. Siena je na papirju boljša od vsaj petih nasprotnikov: le zelo negativni nastopi bi lahko preprečili Giampaolovemu moštву obstanek med elito. (I.F.)

UDINESE Ko vodstvo zna vsiliti svojo voljo

Tudi letos se pri Udineševu niso izneverili tradicijo. Več poceni nakupov (zlasti na južnoameriškem in afriškem tržišču) in prodaja enega igralca, ki omogoča zaključek kupoprodajne borze s presežkom. Tokrat je Udineš zapustil napadalec Fabio Quagliarella, ki odhaja v rojstni Neapelj. Mnogi so mislili, da bo odhod reprezentančnega napadalca povod za demobilizacijo ekipi, a nazadnje so vsi najboljši le ostali. D'Agostino je bil več tednov že v črnobelega, a Juventusove, ne Udineševem. Nazadnje pa turinsko društvo ni seglo tako globoko v žep, kot je želet predsednik Udineša Pozzo, tako da je igralec stal v Vidmu. Nov dokaz, da v nogometu se le še dobi nekoga, ki igralcem uspe vsiliti svojo voljo. Nekako isto se je dogodilo z Di Natalejem. Zanj se je zanimalo kar nekaj ekip, a ponudbe niso bile primerne za tako kakovostnega igralca, tako da tudi on ostaja zvest črnobelemu dresu.

S tema automa v napadu je Udineš torej povsem konkurenčen. Z razliko od prejšnje sezone, ko je igranje pokala Uefa precej vplivalo na dogajanja v prvenstvu (zaradi preomejene izbora igralcev je Udineš sred sezone zašel v hudo krizo, ki je Furlane stala ponovne uvrstitev v Evropski pokal), se lahko letos pri Udineševu posvetijo izključno prvenstvu. Obramba je zelo solidna na čelu s potrjenim slovenskim vratarjem Handanovičem in tudi vezna vrsta je prava zmes tehnično kakovostnih (D'Agostino) in izrazito fizičnih igralcev (Obodo). Napadalna trojica, ki je skoraj začetni simbol vseh Marinovih ekip, pa lahko s svojo hitrostjo povzroči nemalo težav tudi najboljšim italijanskim ekipam.

STANDARDNA POSTAVA (4-3-3): S. Handanovič; Isla, Zapata, Felipe, Pasquale; Inler, D'Agostino, Obodo; Pepe, Floro Flores, Di Natale. (I.F.)

NOGOMET - Na mivki Odločilni gol kapetana Leghisse

LIZBONA - V prvi tekmi finalne faze Evrolige v nogometu na mivki je Italija po podaljških s 3:2 premagala Poljsko, odločilni zadetek za »azzurre« pa je po prostem strelu dosegel naš Michele Leghissa. Nogometista iz Medje Vasi, ki sicer brani barve Vesne v promocijski ligi, je eden od stebrov italijanske reprezentance, včeraj je nosil tudi kapetanski trak.

V rednem delu je za Italiji oba gola dosegel Palmacci, Poljaki pa so dvakrat izenačili, nazadnje tik pred koncem rednega dela.

ODBOJKA Italija na Poljskem premagala Srbijo, 15 točk Mateja Černica

LODŽ - Italijanska odbojkarska reprezentanca je v prvi tekmi 7. Wagnerejevega memoriala, zadnjega pravljjalnega turnirja pred začetkom evropskega prvenstva, dosegla spodbudno zmago.

V 1. krogu je s 3:2 (22:25, 25:21, 25:21, 20:25, 15:12) premagala reprezentanco Srbije. Odločilen za zmago v skrajšanem petem nizu je bil doprinos krilnih tolkačev Savanija (skupno 21 točk) in Mateja Černica (15). Za Italijo so točke dosegli še Vermiglio (4), Birarelli (3), Laško (4), Sala (8) in Gavotto (11), ki je stopil na igrišče v nadaljevanju tekme. Libero je bil Števerjanec Loris Mania'.

Danes se bo Italija pomerila s Poljsko B, v primeru zmage pa se bo uvrstila v nedeljski finale. V drugi skupini igrajo Poljska A, Kitajska in aktualni evropski prvak Španija, ki je včeraj s 3:1 klonila pred Poljsko A.

Obvestila

AŠD SOKOL pod pokroviteljstvom ZSŠDI organizira na odprttem igrišču v Nabrežini naslednje poletne priprave v košarki: Letniki 1998, 1999 in 2000 in ponedeljek 31. avgusta do sobote 5. septembra 2009 od 17.30 do 19. ure. Letniki 1996 in 1997 od ponedeljka 31. avgusta do sobote 5. septembra 2009 od 8. do 12. in 30. Urnike nadaljnji treningovi bomo javili na pripravah. V primeru slabega vremena bodo treningi v nabrežinski telovadnici.

ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL obvešča, da se bo v ponedeljek, 24.8., pričel brezplačni tečaj minibasketa za dečke in deklice letnikov '99/00, '01. Vadba je na voljo vsem otrokom in se bo odvijala na odprttem igrišču na Kontovelu s sledenim urnikom: od ponedeljka do petka, od 17.00 do 18.00. Info: 338/5889958 (Andrej) in 340/4685153 (Erik).

ŠD KONTOVEL in AŠD SOKOL organizirata v sodelovanju z ZSŠDI odbojkarski kamp od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra od 8.30 do 16.00. Kamp je namenjen deklicam letnikov 2002-1996. Vpis neposredno pred začetkom kampa. Zbirališče bo v ponedeljek, 31. avgusta (ob 8.30) na igrišču na Kontovelu. INFO: 338277407 (Nicole) in 339770257 (Anja).

ŠZ BOR Gimnastični odsek obvešča, da bodo potekale intenzivne priprave za vsa dekleta od 6. leta dalje, ki se že ukvarjajo z ritmično gimnastiko od 31.8. do 9.9. od 9. do 12. Za informacije in prijave pokličite na tel. 3282733390 (Petric).

OK VAL in ZSŠDI prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Dobrodobu odbojkarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Dobrodobu pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojkarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbalo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 3281511463 (Ingrid) ali 3932350925 (Sandro v večernih urah).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja Cheerleading Free Open Day v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici F. Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 3497597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillenium.com

CHEERDANCE MILLENIUM in ZSŠDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. 8., ter od 31. 8. do 4. 9. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 3497597763 (Nastja), 3356278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillenium.com.

ODBOJKA - V Repnu zbor ekipe Trieste volley 2010

Začetek nove zgodbe

Ogrodje ekipe Sloga Tabor okrepili z izkušenimi igralci - Pričakujejo »zeleno luč« za igranje v športni palači

Zbor ekipe v Repnu

KROMA

Bassi pa je lani igral v Trentu v B1-ligi. Za ekipo predstavljajo močno oporo, vendar bo njena uspešnost še vedno v veliki meri odvisna od doprinosa Sloginov igralcev, tako tisti, ki bodo igrali v začetni postavi, kot menjav. Nepričakovano je pred zborom v sredo sodelovanje odpovedal lanski center Sloga Tabor Daniele Sorgo, baje zaradi službenih razlogov. »Razumemo težave, žal nam je le, da nas je s to odločitvijo seznanil tako pozno,« je povedal Michelli, ki zanj že isče ustrezno zamenjavo.

Dobrodošlico novim in starim obrazom je v imenu Sloge začelel Vojko Miot. »Od vas pričakujemo pošteno, borbeno in požrtvovalno igro, kar je vodilo našega društva,« je dejal.

Program dela je predstavil trener Edi Bosich. »Do začetka državnega pokala bomo trenirali vsak dan, nato načelno trikrat

padajo z nastopi košarkarskega Acegasa Aps, bomo morali večkrat igrati tudi ob sobotah zvezcer,« je povedal Michelli.

Kaj pa, ko bo svetovno prvenstvo za nam? »To pa je še neznanka, o tem bo treba vsekakor začeti razmišljati vsaj že od januarja prihodnjega leta,« je odgovor Michelija na vprašanje o dolgoročnejših perspektivah projekta. (ak)

TRIESTE VOLLEY 2010

Podajalca: Stefano Riganot (1975) in Vanja Veljak (1988). **Blokterja:** Michele Bassi (1990) in Danjel Slavec (1987). **Ko-rektorja:** Andrea Vatovac (1982) in Christian Corazza (1981). **Tolkači-sprejemalci:** Stefano Mari (1975), Danilo Rilino (1973), Vasilij Kante (1988), Matevž Peterlin (1980). **Libero:** Edi Boschi. **Spremljevalec:** David Jercog

Petak, 21. avgusta 2009

Stran pripravlja:
Igor, Lako in vile&vampi

št. 8

SLIKOVNA KRIŽANKA

FOTO VILI PRINCIC	MEZDNI DELAVCI BREZ SREDSTEV ZA PRODUKCIJO	PRIPADNICA RETIČEVI V VZHODNIH ALPAH	IMITACIJE	DEL TENIŠKE IGRE	POKRAJINA V VIETNAMU	ROBERT REDFORD			NICLA	DROG LESTVE	KOSARA Z DRŽAJEM	OCE
TEKMO- VALNA RAZDALJA					EDEN IZMED ITALIJANSKIH SINDIKATOV				ABRAHAMOV NEČAK			
NAŠA VAS					BLEDVA BARVA POLITI				NIM, HEAVY METAL BAND			
OSMANI, TURKI					ANGLESKA NIKALNICA							
PLAČILO, PLAČA (STAR.)								AZILJSKI FIŽOL				
DRŽAVNA BLAGAJNA								IBOLJŠANJE, POPRAVILO				
MAKEDONSKI NARODNI REVOLUCIO- NAR (PERE)												
ITALIJANSKI POLITIK (GIULIANO)												
NORDIJSKA BOGINJA MORJA												
SNOV, KI SE NAREDI V MIRAZU, ZLA- STI NA DREVU												
VISOKA SOLA												
KEMIJSKI ZNAK ZA TANTAL		NASA ČASNIKARKA SUHADOLC										

SLOVARČEK - DORO = nemški band • IANCU = romunski slikar (Marcel) • KNE = slovenska pesnica • OVE = skandinavsko ime • PRIM = švedski kolesar • RAKIM = ameriški raper • TOŠEV = makedonski revolucionar • TSAVO = park v Keniji

REBUS (6, 2, 2, 6)

REŠITVE

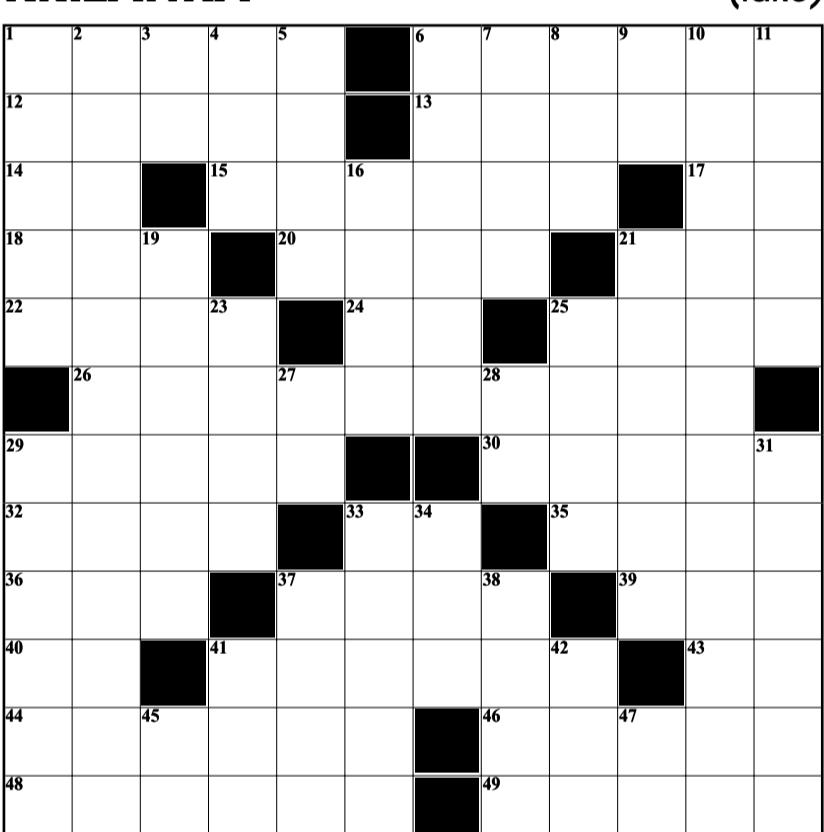
MA millio J ena prod AJ = Mamillo je na proddi.
Slikovna križanka, vodoravno: Prim, Rakim, molic, Banat, Odne, grad, R, nula, prega, Ul, lot, Repen, bledi, ca, Olimpij, soja, lon, Mojstrana, erai, Tsavo, J., Toševi, Kne, Amato, lancu, Ran, L., cirkus, inje, inicjalni, silikona križanca, vodoravno: Prim, Rakim, molic, Banat, Odne, grad, R, nula, prega, Ul, lot, Repen, bledi-

KRČENJE USLUG NA LETALSKIH POLETIH

vile&vampi prod. © 2009

KRIŽANKA

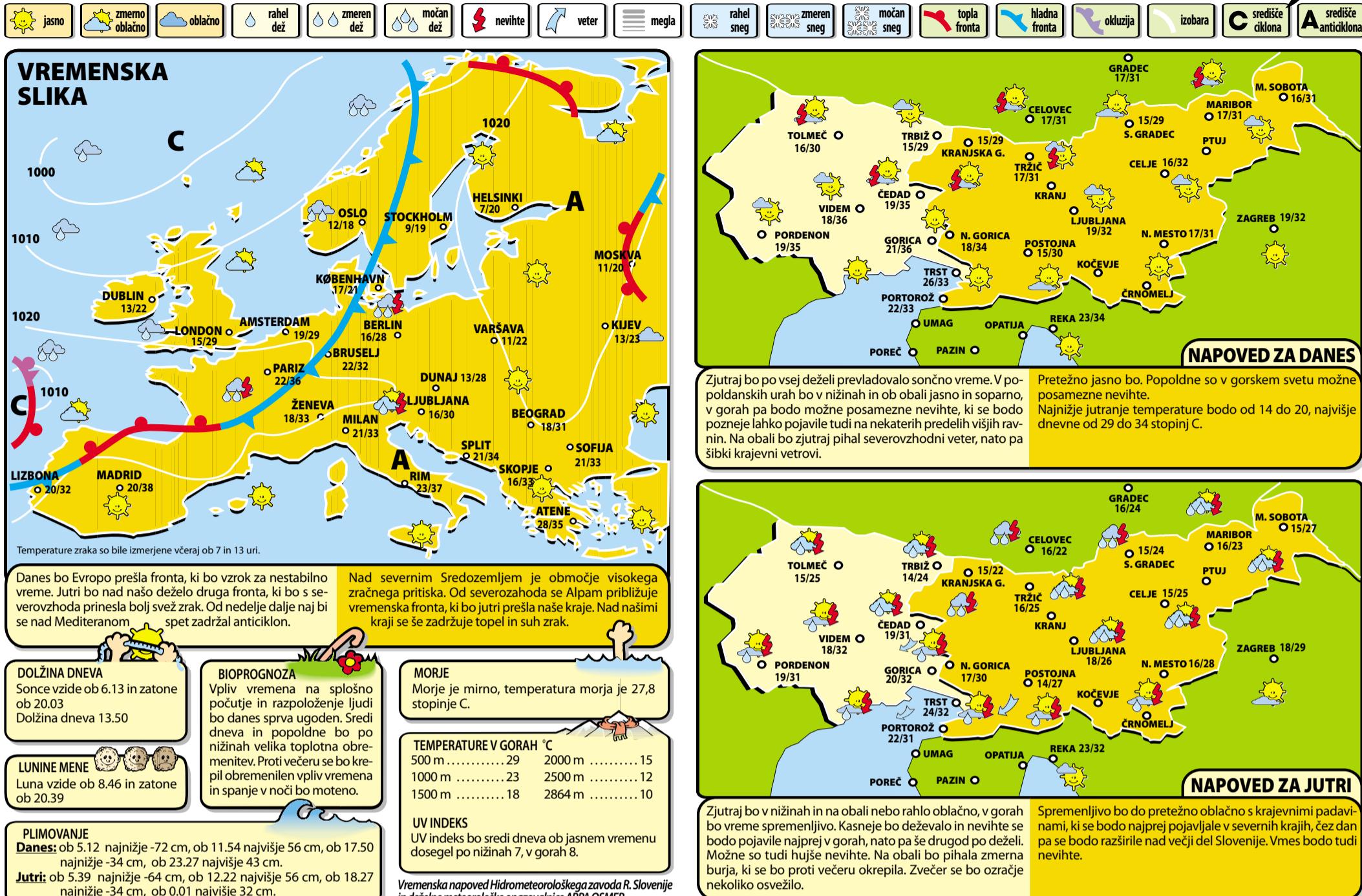
VODORAVNO:

- pijača za aperitiv,
- znanstvena panoga,
- grški filozof iz Mileta, prvi filozof narave,
- omara ali predal za hranjenje dragocenosti,
- slovenski pripovednik Jan (zač.),
- pravokotna projekcija predmeta na vodoravno ravnilo,
- fond na dnu,
- korner pri nogometu,
- očka,
- italijanska igralka Maltagliati,
- grški bog vojne,
- britje brez soglasnikov,
- maltna zidna obloga,
- naš pisatelj,
- naš senator Bratina,
- italijanski slikar (Ennio),
- rojstni kraj Franceta Prešerna,
- tudi brez samoglasnikov,
- metulj z očesi na krilih,
- jaz in ti ali ti in on,
- prostor v zemlji za pokop mrlja,
- nekdanji trener jugoslovanske košarkarske reprezentance Nikolić,
- avtomobilska oznaka Sarajeva,
- eden izmed Dumasovih mušketirjev,
- najpogostejsi veznik,
- puščavnik, samotar, spokornik,
- vresovka s svetlo rdečimi cveti,
- Samsonova ljubica,
- nekdanji srbski košarkar, ki je uspešno igral tudi v NBA (Vlade).

NAVPIČNO:

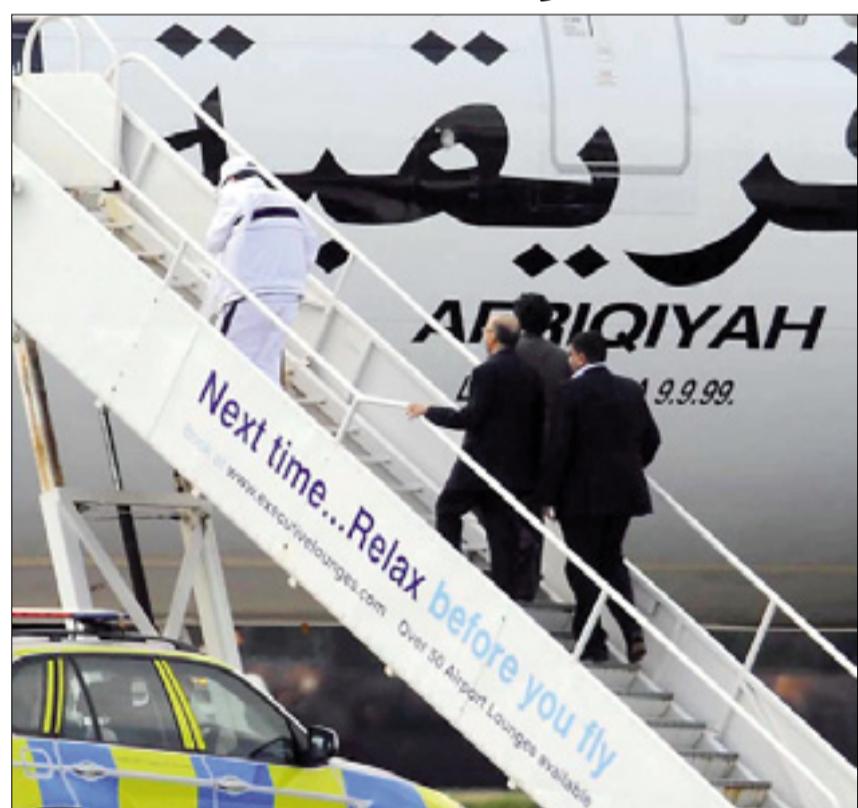
- gorata grška pokrajina,
- drama Georgeja B. Shawa,
- ameriški filmski igralec Pacino,
- nabrežinski župan (Giorgio),
- brusni kamen za koso,
- ameriška filmska igralka (Meryl),
- prevara, zvijača,
- slovenski literarni zgodovinar (Alojzij),
- izraelski pisatelj (Amos),
- učenje tujega jezika v pogovoru,
- italijanski vojak v prvi svetovni vojni,
- ameriški pevec Redding,
- velika basovska lutnja z dvema vratom,
- prebivalka antične Ljubljane,
- pjanec, alkoholik,
- ameriška zvezna država z glavnim mestom Columbus,
- pristnost brez soglasnikov,
- sovodenjska županja Florenin (zač.),
- vozilo za sankanje, bob in kajak za dva tekmovalca,
- prebivalec azijske države,
- livada ali menica,
- goriško športno društvo,
- žar,
- nekdanji ameriški košarkar NBA lige (Larry),
- tip Citroënovega avtomobila,
- japonska pisateljica (Šonagon),
- španski spolnik,
- naš gledališki režiser Verč (zač.).

ŠKOTSKA - Al Megrahija izpustili zaradi bolezni

Avtor terorističnega napada nad Lockerbiejem že v Libiji

Libijski letalo je včeraj bolnega al Megrahija odpeljalo domov
ANS

EDINBURGH - Avtor terorističnega napada nad Lockerbiejem, Libijec Abdelbaset Ali Mohamed al Megrahi, ki so ga zaradi hude bolezni včeraj iz usmiljenja predčasno izpustili iz škotskega zapora, je z letališča v Glasgovu z libijskim letalom včeraj že odpotoval v domovino. Pred zaporom, ki ga je zapustil al Megrahi, so se zbrali zbrali številni predstavniki medijev in drugi. Nekateri so ob poti konvoja policijskih in reševalnih vozil s pestimi žugali proti vozirom in s tem izražali jazo nad odločitvijo o al Megrahijevi izpustitvi. Nekdanji libijski agent je po prihodu na letališče proti domovini poletel na krovu airbusa A340 libijske letalske družbe Afriqiyah.

Pravosodni minister Kenny MacAskill je pred tem na novinarski konferenci v Edinburghu sporočil, da je al Megrahi, ki ima raka na prostati v zadnji fazi, odobil vrnitev v Libijo, da bi lahko tam umrl, ker škotski zakon po njegovih besedah zahteva, da je treba zadoštititi pravici, hkrati pa je treba tudi izkazati usmiljenje.

Kot je dejal škotski minister, je svojo odločitev sprejel »iz teh razlogov in samo iz teh razlogov«. Zdravnički so po njegovih besedah ugotovili, da ima al Megrahi nedavno zaprosil za bodisi osvoboditev bodisi premestitev v libijski zapor. V Libiji naj bi ga poročanje nemške tiskovne agencije dpa sprejel libijski voditelj Moamer Gadaffi. (STA)

megrahi sedaj čaka »sodba višje oblasti«, saj bo umrl, je dodal MacAskill. Hkrati je priznal, da se zaveda, da se številni ne bodo strinjali z njegovo odločitvijo, in zatrdil, da prvi svoji odločitvi ni upošteval mednarodnih pritiskov.

57-letni al Megrahi, ki je doslej odslužil osem let zaporne kazni, je bil leta 2001 zaradi napada na letalo družbe PanAm leta 1988, v katerem je umrlo 270 ljudi, kot edini obsojen na 27-letno zaporno kazzen. Škotsko sodišče ga je obsodilo, ker je pomagal pretihotapiti bombo na letalo, drugega obtoženca Al Amina Halifa Fhima pa je oprostilo in izpustilo na prostost.

V napadu na letalo nad škotsko vasico Lockerbie 21. decembra 1988 je po eksploziji bombe na krovu letala umrlo 259 potnikov in članov posadke ter enajst ljudi v vasi, na katero je strmoglavilo letalo.

Zaradi slabega zdravstvenega stanja je al Megrahi nedavno zaprosil za bodisi osvoboditev bodisi premestitev v libijski zapor. V Libiji naj bi ga poročanje nemške tiskovne agencije dpa sprejel libijski voditelj Moamer Gadaffi. (STA)

FORBES - Lestvica Angela Merkel najvplivnejša ženska na svetu

NEW YORK - Na vrhu lestvice 100 najvplivnejših žensk na svetu, ki jo vsako leto objavlja ameriška revija Forbes, je že četrto leto zapored 55-letna nemška kanclerka Angela Merkel. Pri Forbesu so še posebej pohvalili njenega prizadevanja za temeljito revizijo nemškega davčnega in zdravstvenega sistema ter za brzjanje naraščajočih proračunov EU. V prvi peterici Merklov sledijo predsednica Zvezne korporacije za zavarovanje depozitov (FDIC) Sheila Bair, ki je samo letos zaradi globalne finančne krize nadzorovala zaprtje 77 bank, izvršna direktorica PepsiCo Indra Nooyi, izvršna direktorica britanskega rudarskega koncerna Anglo American Cynthia Carroll ter nekdana prva dama Singapurja Ho Ching, ki je na čelu investicijske družbe Temasek.

Na lestvici, pri sestavljanju katere Forbes upošteva tri kriterije - medijsko prisotnost kandidatik, moč položajev, ki jih zavzemajo, ter velikost in pomen držav, podjetij ali organizacij, ki jih predstavljajo, sicer tudi letos prednjaci Američanke. Med prvimi desetimi so tako le štiri Neameričanke, poleg omenjenih treh še izvršna direktorica francoskega jedrskega koncerna Areva Anne Lauvergeon na devetem mestu.

Na lestvici se je prvič doslej znašla prva dama ZDA Michelle Obama, ki ji je pripadlo 40. mesto. Nedavno potrjena prva ameriška vrhovna sodnica latinskoameriškega izvora Sonia Sotomayor je na 54. mestu, ameriška državna sekretarka Hillary Clinton na 36., mesto pred njo pa je pripadlo predsednici ameriškega kongresa Nancy Pelosi. Oprah Winfrey je na 41. mestu, mesto pred britansko kraljico Elizabeto II. (STA)

Švica širi državno mejo

BERN - Švica je razširila svojo mejo na račun ozemlja sosednje Italije: za to se ima zahtevali podnebni spremembam oz. taljenju lednikov v Alpah, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Švicarska vlada je v sredo odobrila spremembe svoje državne meje, ki se je na nekaterih mestih pomaknila za do 150 metrov globlje v italijansko ozemlje. Švicarski zvezni urad za topografijo je ugotovil, da se je razvodje, ki od leta 1942 opredeljuje potek meddržavne meje, zaredi taljenja lednikov premaknilo. Italijansko veleposlaništvo v Bernu je sporočilo, da se oblasti v Rimu s spremembami meje strinjajo, atlosov pa kljub temu zaenkrat ne bodo spreminali. (STA)

V Londonu našli zločinca Milana Španovića

SISAK - Britanske oblasti so Hrvaški izročile Milana Španovića, etničnega Srba, ki je bil zaradi vojnih zločinov v odsotnosti obsojen na 20 let zapora. Španović, ki so ga na Hrvaško prepeljali v sredo zvečer in je že v zaporu v Sisku, se je v Veliki Britaniji uspešno skrival osem let, nato pa so ga leta 2006 povsem slučajno odkrili. Nekdanjega pripadnika srbske milice je sodišče v Sisku leta 1993 zaradi vojnih zločinov, storjenih avgusta 1991 nad hrvaškimi civilisti v vseh Maji in Svračici, v odsotnosti odsodilo na 20 let zapora. Po izročitvi ga sedaj na županijskem sodišču v Sisku čaka ponovno sojenje, do katerega ima pravico vsak, ki je obsojen v odsotnosti.

Kot piše hrvaški Jutarnji list, je Španović kljub temu, da je bila leta 1995 za njim izdana mednarodna tiralica, ki jo je Hrvaška obnovila tudi leta 2004, osem let mirno živel v londonskem predmestju. Nato so ga leta 2006 slučajno aretirali zaradi krajev v trgovini in pri tem odkrili, da ni le majhen tat, ampak pravomočno obsojeni vojni zločinec. Kar tri leta je nato trajal njegov boj proti izročitvi Hrvaški, pri čemer so njegovi odvetniki predvsem trdili, da na Hrvaškem ne bo imel poštenega sojenja, saj bo celoten proces temeljal na pred sodnih proti njemu kot Srbu, še piše Jutarnji list. Vrhovno sodišče v Londonu je na koncu ta argument zavrnilo.